

A MagNet Bank Zrt. tájékoztatója a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.04.) Korm. Rendeletben előírt szabályok alapján

2012. december 31.

A MagNet Bank Zrt. (továbbiakban: Bank) jelen dokumentumban a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.04.) Korm. Rendeletben előírt szabályoknak megfelelően, 2012 év végére vonatkozóan a következőkben részletezett lényeges információkat hozza nyilvánosságra.

A jelen dokumentumban szereplő adatok a Bank 2012. évi, magyar számviteli szabályok alapján összeállított éves beszámolóin alapulnak.

A dokumentum a jogszabályi hivatkozásoknál a következő rövidített elnevezéseket alkalmazza:

- **Hpt.** – A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény
- **Hkr.** – 196/2007. (VII.30.) Korm. rendelet a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről
- **Pkr.** – 381/2007. (XII.23.) Korm. rendelet a hitelintézetek partnerkockázatának kezeléséről
- **Hitkr.** – 250/2000. (XII.24.) Korm. rend. a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
- **Bszt.** – A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. Törvény
- **Szmt.** – A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

I. Kockázatkezelési elvek, módszerek

A Hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. Törvény (a továbbiakban: Hpt.) többek között arról rendelkezik, hogy a Hitelintézeteknek szabályzataikban kell meghatározniuk a kockázatvállalás folyamatát és módszereit, beleértve a kapcsolódó döntési jogköröket, illetve feladat elhatárolásokat, valamint a kockázatkezelési tevékenységre vonatkozó ellenőrzési követelményeket. A Bank ennek megfelelően, illetve a Bázel II. alapelveivel összhangban alakította ki kockázatkezeléssel kapcsolatos belső szabályzatait.

Jelen fejezet a különböző kockázatok értékelésének általános elveit mutatja be.

Hitelkockázat

A hitelkockázat a szerződéses partnerek nem- (vagy nem a szerződési feltételek szerinti) teljesítéséből fakadó, azaz az intézménnyel szemben fennálló (mérlegben lévő vagy mérlegen kívüli) kötelezettségek teljesítésének mulasztásából eredő, jövedelmezőséget és tőkehelyzetet érintő veszteségek veszélye.

A szűkebb értelemben vett hitelkockázatot, azaz a hitel-, halasztott pénzügyi teljesítés vagy más hiteljellegű jogviszonyból fakadó fizetési kötelezettség nem- vagy nem szerződészerű teljesítésének kockázatát *üzletszerűen* a hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások és bizonyos befektetési szolgáltatók vállalják.

A hitelkockázat az általános és tipikus okok szerint az alábbi kockázati szegmensekre bontható:

hitelkockázat

- banki kölcsönökkel kapcsolatos nemfizetési kockázat,
- bizonyos (tipikusan kötvény) befektetések kockázata (a kifizetések nem a szerződésnek megfelelően történnek),
- egyéb szerződéses partner, szolgáltatást igénybe vevő ügyfél nemfizetési kockázata,
- felhígulási kockázat,
- kártyaelfogadói kockázat;
- **partnerkockázat** (professzionális pénz- és tőkepiaci szereplőkkel szembeni hitelkockázat),
- **koncentrációs kockázat,**
- **ország-kockázat,**
- **elszámolási kockázat,**
- **reziduális kockázat,**
- **értékpapírosítási kockázat,**
- **a biztosító nemfizetésének kockázata.**

A kockázati kategóriákon belül a hitelkockázat jelenti a legnagyobb hányadot.

A Bank a hitelkockázatok értékelésére a *sztemderd módszer*t alkalmazza.

A Bank hitelkockázat kezelésére vonatkozó általános szabályok:

1. A hitelnyújtás megbízható és jól meghatározott kritériumokon alapul. A hitelek jóváhagyási, módosítási, megújítási és refinanszírozási eljárása egyértelműen szabályozott.
2. A különböző hitelkockázatot hordozó portfóliók és kitettségek folyamatos nyomon követését és ellenőrzését, beleértve a problémás hitelek azonosítását és kezelését, illetve a megfelelő értékelési korrekciók végrehajtását és céltartalékok képzését a Bank hatékony rendszerek működtetésével hajtja végre.
3. A hitelportfóliók diverzifikációja a Bank célpiacaihoz és átfogó hitelstratégiájához illeszkedik.

A Bank a kihelyezésről szóló döntés előtt meggyőződik a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről.

Bank limitrendszere két fő kategóriára osztható: egyedi limitek (koncentrációs limitek) valamint nagykockázattal kapcsolatos limitek.

Egyedi limitek

A kockázatvállalás során a Bank limitrendszere a kockázatvállalások mértékét a Bankkal kapcsolatba kerülő természetes és jogi személyekre és ezek csoportjára vonatkozóan korlátozza saját belső limitekkel, melyek az ügyfelekre, illetve a partnerekre vonatkozhatnak.

Koncentrációs limitek

A koncentrációs limitek a kockázatvállalás során felmerülő kockázatoknak az üzletek bizonyos tulajdonságai alapján történő besorolása alapján leképzett elosztásra vonatkozóan jelentenek korlátozásokat.

Nagykockázati limit

A Bank a rendeleti úton meghatározott nagykockázat vállalással kapcsolatos előírásoknak megfelelő limiteket alkalmazza. Ezek egyrészt vonatkoznak egy ügyfélre/partnerre és ügyfelek/partnerek csoportjára, illetve kapcsolt ügyfelekre/partnerekre, mint egyedi limit, valamint a vállalható nagykockázatokat összesítetten is meghatározzák

A limitek meghatározásánál mindig érvényesül a „négy szem” elve.

A számított legmagasabb kockázat mértéke egy elméleti szám, amely adott Ügyfél/Partner megítélésétől (minősítésétől) függően határozza meg a Bank által vállalható maximális kockázatvállalás mértékét.

A Bank belső szabályzatai részletesen tartalmazzák az ügyfelek és partnerek minősítésére, kockázatvállalások jóváhagyására, a fedezetek értékelésére, a limitek megállapítására, a monitoringra és a problémás adósok kezelésére vonatkozó elveket és folyamatokat.

A felügyeleti felülvizsgálati folyamat (SREP) keretében kiemelten kezelt kockázatos portfóliókról és a hozzájuk kapcsolódó többlet tőke előírásáról szóló tájékoztatóban a Felügyelet meghatározta azokat a paramétereket, melyek egy adott portfóliót kockázatosnak minősítenek. Ezen portfóliókra és termékekre vonatkozó listát a Felügyelet rendszeres időközönként aktualizálja. A lista alapján a Banki kockázatkezelési Osztály megvizsgálja a Bank hitelportfólióját, megteszi a belső szabályzatokban meghatározott szükséges lépéseket, intézkedéseket, és meghatározza a többlet tőke értékét.

A Bank nem finanszíroz jogszabályba, jó erkölcsbe ütköző tevékenységet, fegyver-, lőszer-, robbanóanyag-gyártást, valamint pénzmosás gyanús tevékenységet.

A hitelezési kockázatra vonatkozóan a Bank negyedévente stressz tesztek alkalmaz, mely vizsgálatok arra irányulnak, hogy megbecsüljék, hogy egy negyedéves időhorizonton a hitelportfólió minősége enyhe és erős gazdasági recesszió következtében miképp változna.

Piaci kockázat

Piaci kockázat a mérlegen belüli és mérlegen kívüli pozíciókon a piaci árak változásából (kötvények, értékpapírok, áruk, devizák árfolyamának vagy a pozíciókat érintő kamatlábak megváltozásából) fakadó veszteségek jelenbeli és/vagy jövőbeli veszélye.

A piaci kockázatok a Bank működése során kereskedési és nem kereskedési könyvi tételeket érintően egyaránt felmerülnek, ezért a Bank mind a banki,- mind a kereskedési könyvben nyilvántartott ügyletekre vonatkozóan átfogó piaci kockázatkezelési rendszerrel rendelkezik.

A kereskedési könyv elemei „A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény” meghatározása szerint azok a pénzügyi eszközből vagy áruból álló pozíciók, amelyeket a Bank kereskedési szándékkal vagy a kereskedési könyv elemeinek fedezése céljából tart.

A piaci kockázat elemei:

1. kereskedési könyvi pozíciókockázat (kereskedési könyvi kamat és árfolyam kockázat);
2. nem kereskedési könyvi (banki könyvi) kamatkockázat (ahol értelmezhető a 2. pillér);
3. a tevékenység egészében meglévő devizaárfolyam kockázat;
4. a tevékenység egészében meglévő árukockázat.

A Bank az eszköz és forrás oldali deviza állományok eltéréséből fakadó árfolyamkockázatok fedezésére határidős ügyleteket köt.

A piaci kockázatok mérése jelenti:

- minden olyan piaci kockázat azonosítását, mérését, kezelését és monitoringját, amely lényeges mértékben kihat a Bank nyereségére és saját tőkéje értékére,
- a piaci kockázatkezelési irányelvek, alkalmazott limitek és a jelentéskészítési rendszer kidolgozását és karbantartását,
- kamatérzékenység vizsgálatát,
- stressz tesztek kialakítását és azok eredményeinek elemzését.

A stressz tesztek megmutatják, hogy egy hirtelen és nem várt gazdasági változás milyen hatással lehet rövidtávon a Bank jövedelmezőségére és hosszabb távon a Bank tőkéjére.

A Bank a piaci kockázat vállalás mértékére vonatkozóan limiteket állapított meg, melyek segítségével a kockázatvállalás és ezzel párhuzamosan a tőkekövetelmény korlátozása is megvalósítható. A limitek megállapításakor elsődleges szempont az arányosság elve, mely összhangban áll a Bank sajátosságaival, a piaci kockázati kitétséggel és nagyságrendjével. Ez limiteket alkalmazását jelenti a tevékenység egészében meglévő nyitott devizapozícióra, a Treasury Osztály döntési hatáskörébe tartozó üzletkötési és kereskedési célú pozícióra, valamint a felvállalt maximális kereskedési célú pozícióból adódó veszteségek nagyságára vonatkozóan.

A Bank deviza-árfolyamkockázatát operatíván a Treasury Osztály menedzseli. A Treasury Osztály a mérleg adatok, valamint a társosztályok deviza igény bejelentése alapján naponta meghatározza a Bank teljes nyitott devizapozícióját, majd a nyitott pozíció fedezéséhez szükséges ügyleteket megköti. A Bank a devizapozícióit mindig naprakészen ismeri, valamint a devizapozíciós limitekkel és a limitek kihasználtságával napon belül is tisztában van.

A kitétséget a Banki kockázatkezelési Osztály figyeli, és a limitet meghaladó pozíciókat jelenti a Vezetőség felé.

A piaci kockázatoknak kitétt portfóliók után a Bank tőkét képez annak érdekében, hogy az esetleges veszteségek fedezete biztosított legyen.

Felügyeleti VaR modell alkalmazása

A Felügyelet megítélése szerint a közgazdaságilag szükséges tőkekövetelményt jelenleg a VaR alapú számítás tükrözi megfelelően, ezért szükségesnek tartotta, hogy az ICAAP keretében minden hitelintézet egy egységesen képletezett, azonos időszaki adatokon számolt (felügyeleti) modell segítségével is meghatározza a devizaárfolyam kockázat tőkekövetelményét, és a modell szerinti számítási eredménye – az intézmény által választott számítási módszertantól függően – a SREP keretében meghatározott többlet tőkekövetelményként jelenjen meg a bankok számára.

A Bank a felügyeleti elvárásoknak megfelelően jár el, biztosítva, hogy a devizaárfolyam ICAAP-beli tőkekövetelménye ne legyen alacsonyabb, mint a felügyeleti modell alapján, a céldátumot megelőző 60 kereskedési napon számított tőkekövetelmények maximuma.

Működési kockázat

A működési kockázat a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, jövedelmezőséget és tőkehelyzetet érintő veszteségek veszélye.

A működési kockázatok kezelése, az egyes tevékenységek és eseménytípusok jellegéhez igazodóan, a kockázati események, illetve a károk bekövetkezésének megelőzésére (folyamatba épített és vezetői ellenőrzés, védelmi rendszerek), a kritikus helyzetek kezelésére (azonnali intézkedési tervek, üzletmenet-folytonosság menedzsment), illetve az esetleges károk enyhítésére szolgáló intézkedések megtételére irányul. A működési kockázat kezelése magában foglalja a működési kockázatok folyamatos monitoringolását is, mely tevékenységnek biztosítania kell a kockázati profil és a működési kockázatból származó veszteségek figyelését. Célja, hogy Bank a kockázati étvágának megfelelő szinten tartsa ezt a fajta kockázatot is. A monitoring folyamat preventív jellegű, mivel a veszteségek bekövetkezése előtt megtehető intézkedések által csökkenthető az adott működési kockázat előfordulásának valószínűsége.

A működési kockázatok azonosítása a Bank tevékenységekben rejlő, illetve a Bankot belülről és/vagy kívülről fenyegető, mindazon működési kockázatok számbavételét jelenti, amelyek fenyegetik a Bank célkitűzéseinek megvalósítását annak révén, hogy tényleges vagy potenciális közvetlen vagy közvetett negatív pénzügyi hatással, a Bank jó hírvének romlásával, jogi hatásokkal vagy az üzletmenet folytonosságát veszélyeztető hatással járnak.

A Bank a működési kockázatra vonatkozó tőkeszükségletét az *alapmutató módszerrel* számítja. Az így megállapított tőkeszükséglet folyamatosan lényegesen magasabb, mint a ténylegesen jelentkező működési kockázati veszteség összege.

A Bank által alkalmazott stressz teszt forgatókönyv részét képezi jelen kockázat is.

Reziduális kockázat

A reziduális kockázat annak a kockázata, hogy a Bank által alkalmazott, elismert hitelkockázat mérséklési technikák a vártnál kevésbé bizonyulnak hatékonyak.

Miközben a Bank fedezetek alkalmazásával a kockázatokat – többnyire a hitelkockázatot – csökkenti, maguk a fedezetek újabb kockázati kitettséget jelenthetnek (a fedezettel kapcsolatos jogi, dokumentációs, likviditási kockázat), ezen újabb kockázati kitettségek ronthatják az elsődleges fedezetek értékét.

Reziduális – jogi kockázatok közé tartoznak:

- a megkötött szerződések érvényesítésével kapcsolatos kockázatok,
- a szerződés hiányosságára visszavezethető kockázatok,
- külső jogi környezet hirtelen megváltozásával járó kockázatok,
- jogszabályok többféle módon való értelmezéséből, vagy egyszerűen félreértelmezéséből adódó kockázatok.

A reziduális kockázatok többnyire működési kockázat jellegűek, mivel azok sokszor a belső folyamatok nem megfelelő működésére, vagy az alkalmazottak helytelen munkavégzésére vezethetők vissza. Ezért amennyiben a reziduális kockázat a működési kockázati események valamelyikére vezethető vissza, a Bank működési kockázatnak tekinti.

A működési kockázat alapmutatóval számolt tőkekövetelmény értéke lefedi a Bank reziduális kockázatát is, ezért nem indokolt ezen kockázatokra pótlólagos tőkekövetelmény képzése a belső tőke megfelelés értékelési eljárásban.

A fedezetek érvényesítését, a behajtási tevékenységet, valamint ezek hatékonyságát a negyedéves minősítés keretében a Bank Cenzúra Bizottsága rendszeresen méri és értékeli.

A reziduális kockázatok kezelése a károk bekövetkezésének megelőzésére, kritikus helyzetek megoldására irányul, mely jelenti a bekövetkezett és már azonosított reziduális kockázatokkal kapcsolatos döntéseket és tevékenységeket. Ezen kockázat kezelése magában foglalja a kockázatok folyamatos monitoringolását is.

Az azonosított reziduális kockázatokról a Banki kockázatkezelési Osztálya nyilvántartást vezet, majd azok bekövetkezésének okairól és hatásairól negyedévente elemzést készít.

Reputációs kockázat

Reputációs kockázaton értendő a tőkét vagy a jövedelmezőséget közvetve érintő olyan kockázat, amely a Bankról kialakult kedvezőtlen fogyasztói, üzletpartneri, részvényesi, befektetői vagy hatósági véleményből származik, és az intézmény külső megítélésének romlásában nyilvánul meg.

A reputációs kockázat gyakran más kockázati események – hitelkockázati, piaci, likviditási leginkább működési kockázati események- velejárója, így annak azonosítás és elkülönítése más kockázatoktól rendkívül fontos.

Reputációs kockázat forrásai:

- az iparágra jellemző szolgáltatási normáknak való megfelelés hiánya,
- ígérvények nem teljesítése,
- az ügyfélbarát kiszolgálás és a tisztességes piaci magatartás hiánya,
- az alacsony vagy lemaradó szolgáltatási színvonal,
- az indokolatlanul magas költségek,
- piaci körülményeknek vagy az ügyfélközösségnek nem megfelelő szolgáltatási stílus,
- a nem megfelelő üzleti viselkedés illetve a kedvezőtlen hatósági vélemény vagy intézkedések
- a kedvezőtlen hatósági vélemény vagy intézkedések, továbbá
- jelentős mértékű reputációs kockázatra utalhatnak a Bank teljesítményét, színvonalát megítélő külső személyek vagy szervezetek több irányból érkező, nagyszámú, visszatérően elhangzó, széles körű nyilvánosságot kapott negatív nyilatkozatai, illetve
- az olyan események vagy az intézmény olyan teljesítményei, amelyek az említett fajtájú nyilatkozatok alapjául szolgálhatnak.

Ha valamely reputációs kockázati esemény a működési kockázati események közé besorolható, akkor azt a Bank működési kockázati eseménynek tekinti. Az ilyen jellegű kockázatokat a tőkekövetelmény számítása szempontjából egyaránt működési kockázatnak tekinti a Bank. A reputációs kockázatokat jelentő események hatása azonban elmaradt haszonként is jelentkezhet, amelyet szinte lehetetlen számszerűsíteni

A működési kockázat alapmutatóval számolt tőkekövetelmény értéke lefedi a Bank reputációs kockázatát is, ezért nem indokolt ezen kockázatokra pótlólagos tőkekövetelmény képzése.

A reputációs kockázat azonosításának legfontosabb forrása a Bank Panasz Nyilvántartása, melyben a Bank az ügyfelektől származó bejelentéseket/panaszokat – számítógépes rendszerben – tartja nyilván.

A reputációs kockázat kezelése magában foglalja a reputációs kockázatok folyamatos monitoringolását is. A monitoring folyamat preventív jellegű, és a reputációs veszteségek esetleges felmerülése és bekövetkezése előtt – függetlenül attól, hogy abból származhat vagy sem a Banknak anyagi kára – a megtehető intézkedési lehetőségek révén csökkenthető az adott reputációs kockázat előfordulásának valószínűsége.

Hitelezési koncentrációs kockázat

A koncentrációs kockázat alatt az egyes ügyfelekkel és kereskedelmi partnerekkel szemben fennálló követelések olyan elosztását értjük, amikor az ügyfelek, partnerek, kibocsátók csoportjának közös okokra visszavezethető nem-teljesítése veszélyezteti a Bank üzletszerű működését.

A koncentrációs kockázatok azonosításának, mérésének, kezelésének és monitoringjának módszerei attól függően, hogy a koncentráció milyen okokra vezethető vissza, részben különböznek.

A kockázat mérésével és kezelésével kapcsolatos alapelvek

- a Bank olyan módszereket alkalmaz a belső koncentrációs kockázatok azonosítására, mérésére, kezelésére és monitoringjára, amelyek összhangban vannak a Bank tevékenységének sajátosságaival, méretével és összetettségével, valamint kockázatvállalási és kockázatkezelési politikájával,
- a Bank a koncentrációs kockázatokra vonatkozóan olyan limit-rendszereket alkalmaz, amelyek összhangban vannak a Bank kockázati étvággyával és kockázati profiljával,
- a Bank megfelelő intézkedési rendszerrel rendelkezik annak érdekében, hogy a koncentrációs kockázatokra vonatkozó eljárásrendeket és limiteket figyelni, értékelni, kezelni, a kockázatokat csökkenteni tudja.

A koncentrációs kockázatok fajtái

A kockázatok koncentrációja azt a kockázati kitétséget jelenti, amely egy adott kockázaton belül (intra-risk), vagy különböző kockázattípusoknál együttesen (inter-risk) jelentkezve

- képes olyan mértékű veszteséget okozni, mely veszélyezteti az Bank üzletszerű (szokásos és elvárható jövedelmezőségű folyamatos) működését; vagy
- lényegi változást okoz a Bank kockázati profiljában.

A kockázati koncentrációk gyakran több kockázattípuson (hitelezési, piaci, működési, likviditási) keresztül, egymással szoros kölcsönhatásban fejtik ki hatásukat. Mivel az együttes hatás meghaladhatja azt a mértéket, mely a kockázatok egymástól elkülönített kezeléséből fakadna, szükséges, hogy a koncentrációs kockázatok kezelése integrált szemléletmódban történjen. Ennek megvalósítása érdekében a Bank a koncentrációs kockázatoknak különböző típusait vizsgálja.

Ezek a:

- piaci és likviditási koncentrációs kockázat
- hitelezés koncentrációs kockázata

Piaci kockázat és likviditási koncentrációs kockázat

A Bank több megközelítésen keresztül méri fel a piaci kockázatokból fakadó esetleges koncentrációs kockázatokat, ilyenek a kereskedési könyvi állományra, a banki könyvi, valamint a teljes állományra vonatkozó érzékenységvizsgálatok.

Az eszköz vagy forrásoldali koncentráció jelentős likviditási kockázatot hordozhat az Bank számára. Az eszközoldali koncentráció károsan hathat a Bank pénztermelő képességére vagy az eszközök piaci likviditására. Forrásoldali koncentráció megjelenése révén a Bank finanszírozási szempontból sebezhetővé válhat, ezért a Bank törekszik a finanszírozási források diverzifikálására.

Hitelezés koncentrációs kockázata

A koncentrációs kockázatok azonosításának és mérésének módszerei részben különböznek, attól függően, hogy a koncentráció milyen okokra vezethető vissza. A Bank számos részportfóliót vizsgál, melyeket a Bank vonatkozó szabályzatai tartalmaznak.

Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak a jövedelmezőséget és tőkehelyzetet érintő jelenlegi vagy várható kockázata, hogy a Bank jelentős veszteségek nélkül nem tudja esedékes kötelezettségeit teljesíteni.

A likviditási kockázatnak számos aspektusa létezik.

A finanszírozási likviditási kockázat annak a kockázata, hogy az intézmény nem tud megfelelni a várható és váratlan jelenlegi illetve jövőbeli cash-flow-kból és fedezetekből származó kötelezettségeinek anélkül, hogy ez kihatna a napi működésére vagy a piaci helyzetére.

Finanszírozási likviditási kockázat fajtái:

1. Lejárat (a lejárat összhang hiányával összefüggő) likviditási kockázat.
2. Lehívási (a lejárat előtti tömeges forráskivonás) likviditási kockázat.
3. Strukturális likviditási kockázat.

A finanszírozási likviditási kockázat eszközök eladásával csökkenthető. Előfordulhat azonban, hogy az eszközök eladása nehézségekbe ütközik.

A piaci likviditási kockázat annak a kockázata, hogy a Bank nem képes a megfelelő piaci áron a pozícióit realizálni a piacok elégtelen működése vagy zavarai következtében, valamint annak veszélye, hogy egy piaci pozíció nem zárható megfelelően rövid idő alatt piaci áron,

csak kedvezőtlenebb árfolyamon, így a megfelelő piaci ár realizálása megkívánja a pozíció fenntartását, ami likvid eszközök lekötését/felvételét igényelheti, ily módon nehezítve a finanszírozási likviditási kockázat kezelését.

A likviditási kockázatok kezelésének célja, hogy a Bank a működése során mindenkor képes legyen biztosítani a fizetési kötelezettségei teljesítéséhez szükséges forrásokat, beleértve az esedékes betétek kifizetését, a hiteligények kielégítését, a kötelező tartalékolási kötelezettség teljesítését, oly módon, hogy az egyidejűleg megfeleljen a tulajdonosok jövedelmezőségi elvárásainak is.

A Bank a likviditási politika keretein belül a kockázatvállalási képessége és hajlandósága figyelembe vételével, a kockázatokat előre meghatározott kereteken belül tartó limiteket állapít meg.

A Bank számos mutatószámot (pl.: elsődleges likviditási ráta, likvid eszköz/ likvid forrás), arányszámot (pl.: nagy egyedi betétek aránya, hitel/ betét arány) valamint likviditási Gap-elmzést (az adott időintervallumban várható kimenő és bejövő pénzáramlások összevetése) végez likviditási kockázatának mérése érdekében. A Bank az alkalmazott mutatókra, állományokra, pozíciókra limiteket alkalmaz, ezzel korlátozva a maximálisan vállalható kockázat nagyságát.

A likviditási kockázat csökkentésére a Bank az alábbi eszközöket alkalmazza:

1. limit rendszer működtetése,
2. likviditási pufferek képzése, valamint
3. a finanszírozási forrásokat diverzifikálása

A Bank negyedévente folytat stressz tesztek annak felmérése érdekében, hogy megvizsgálja, hogy különféle stressz forgatókönyvek feltételezései mellett hogyan alakulna a Bank likviditási helyzete és a likviditási kockázati kitettsége, valamint mekkora likviditási puffert kell képezzen.

A stressz tesztek a likviditási kockázat kezelésnek fontos eszköze, melyek tesztelik:

- a válság szituációknak a nettó pénzáramlásra gyakorolt hatását,
- a különféle likviditási mérőszámok várható alakulását,
- valamint a likviditási puffer elégségességét.

A Bank likviditását a Treasury Osztály menedzseli, mely jelenti a:

- likviditási pozíció megállapítását,
- likviditási pozíció-tervezését,
- likviditás folyamatos fenntartását,
- likviditási kockázat kezelését.

A Bank a különböző likviditási pozícióknál (normál, kiemelt kontrollt igénylő, bizonytalan likviditási pozíció esetén) eltérő limiteket és eljárásrendeket alkalmaz.

Nem kereskedéskönyvi kamatkockázat

A kamatláb kockázat a piaci kamatláb változásának a Bank pénzügyi helyzetére, kamateredményére, kamatláb-érzékeny portfóliók értékének megváltozására, illetve a Bank jövedelmezőségére és tőkeértékre gyakorolt lehetséges hatása.

A kereskedési könyvön kívüli kamatkockázatot a Bank a tényleges átárazódási lejáratok alapján a PSZÁF hitelintézetek kamatkockázatának kezelésére vonatkozó, 2/2008. sz. módszertani útmutatójában meghatározott kamatsokk hatásának számszerűsítésével méri.

A Bank a kamatozó értékpapír-portfólióra vonatkozóan különböző limiteket állapított meg. A limitrendszer összhangban áll a Bank sajátosságaival, a kamatláb kockázati kitétségeinek jellegével és nagyságrendjével.

Elszámolási kockázat

Az elszámolási kockázat annak a kockázata, hogy egy átutalási rendszeren keresztül lebonyolított elszámolás nem várt módon teljesül. Az elszámolási kockázat magában foglalhat hitel- és likviditási kockázati elemeket is. A kereskedési könyvi tételek, illetve befektetési szolgáltatási tevékenység keretében kötött tőkepiaci ügyletek elszámolása is kockázati tényezőként jelentkezik.

Tekintettel arra, hogy a Bank elszámolásai a Keler rendszeren keresztül DVP elven történnek, továbbá az elszámolások ellenőrzése / monitoringja (kivonat egyeztetés) napi szinten folyik, az elszámolási kockázat felmerülésének valószínűsége minimális, ezért az ily módon lebonyolított ügyletekre vonatkozóan a Bank nem alakított ki kockázatkezelési metodikát.

Stratégiai kockázat

Stratégiai kockázat a tőkét vagy a jövedelmezőséget érintő olyan kockázat, amely az üzleti környezet változásából, helytelen üzleti döntésekből, vagy az üzleti körülmény figyelmen kívül hagyásából származik.

Stratégiai kockázat fajtái:

- piaci környezetnek nem megfelelő üzleti növekedés,
- változó környezethez történő nem megfelelő ütemű és tartalmú alkalmazkodás,
- helyesen megválasztott célokhoz alkalmatlan eszközök hozzárendelése,
- rossz időzítésű igazodás a változó környezethez,
- stratégiai céloknak nem megfelelő tartalmú konkrét intézkedések.

A Bank Igazgatósága a Bank stratégiáját évente felülvizsgálja és hozzáigazítja az aktuális piaci és gazdasági körülményekhez. Amennyiben a Kockázati Stratégia két felülvizsgálati időpontja között olyan információ merül fel, ami arra utal, hogy a kockázatok jelentős romlása várható, rendkívüli felülvizsgálatra kerül sor.

Külső tényezők kockázata

A külső tényezők kockázata magában foglalja a gazdasági környezetből fakadó,- és a szabályozói környezetből adódó kockázatot.

1.) Gazdasági környezetből fakadó kockázat

A tőkét vagy a jövedelmezőséget érintő olyan kockázat, amely

- a nemzetközi vagy nemzeti gazdasági növekedés, illetve egyes régiókra, iparágakra vagy jövedelemtulajdonosi szektorokra, illetve pénzügyi és egyéb piacokra vonatkozó gazdasági vagy üzleti növekedés jelentős változásából, illetve
- a kereslet-kínálati egyensúly megbomlása következtében a termék-, szolgáltatási és eszközárak és árfolyamok változásából, továbbá
- befektetési eszközök hozamainak vagy a pénzügyi intézmények működtetéséhez szükséges erőforrások költség szintjének változásából származik.

A gazdasági környezetből fakadó kockázat közvetlenül általában stratégiai, hitel-, piaci, illetve gazdálkodási kockázatként jelenik meg. Jellemző forrása a gazdasági, üzleti vagy piaci növekedés visszaesése, ezen belül a ciklusok keretében bekövetkező visszaesés.

2.) Szabályozói környezetből adódó kockázat

A tőkét vagy a jövedelmezőséget érintő olyan kockázat, amely a nemzetközi vagy nemzeti hatóságok által előírt kötelező szabályok változásából fakad. Jellemző példái a tevékenységi szabályok és korlátozások, a gazdálkodásra és a nyilvántartásra vonatkozó szabályok, az ügyfelek kezelésével kapcsolatos eljárási szabályok, a piaci viselkedésre vonatkozó szabályok, illetve az adózás és a támogatási rendszerek változása.

A Bank a tőke tervezés során felkészül arra, hogy tőkeellátottságát változó külső tényezők és körülmények között, akár gazdasági recesszió idején is képes legyen biztosítani.

Belső jelentések

A Bank a releváns kockázatokra vonatkozóan havi / negyedéves belső jelentést készít, mely kitétségi osztályonként tartalmazza a kitétségek értékét, a limitek kihasználtságát, a megképzett értékvesztés- és tőkekövetelmény értékét, valamint a stressz tesztek eredményeit, továbbá ezen értékek előző időszakhoz viszonyított értékváltozásának okát.

Kockázati térkép

A Bank kockázati étvágát, kockázatvállalási hajlandóságát kockázati típusonként az alábbi minőségi mértékek egyikével jelöli meg:

- alacsony
- mérsékelt
- közepes
- jelentős
- nagy

KOCKÁZAT		KOCKÁZAT KEZELÉSE					
Kategória	Fajta	Jelentősége	1. Pillér lefedi?	Többlet tőke 2. Pillér alatt	Limitrendszer	Stressz tesztek	Megelőzés
Hitel kockázatok	Nemteljesítési kockázat	Jelentős	Igen	*	-	Igen	Ügyfél és ügylet monitoring
	Koncentrációs kockázat	Jelentős	Nem	Igen	Igen	-	Diverzifikáció megvalósítása
	Reziduális kockázat	Alacsony	Részben	*	-	Igen	Megfelelő fedezetek befogadása és szabályozás
	Ország-kockázat	Alacsony	Nem	Igen	Igen	-	Diverzifikáció
	Elszámolási kockázat	Alacsony	Nem	Igen	-	-	DVP módszer alkalmazása
	Értékpapírosítási kockázat	Nincs	-	-	-	-	<i>A Bank nem végez ilyen tevékenységet</i>
	Hitelezési kockázat alulbecslése	Közepes	Nem	Igen	-	-	Monitoring
Piaci kockázatok	Kamatláb kockázatok	Közepes	Nem	Igen	Igen	Igen	Fedezési technikák alkalmazása
	Devizaárfolyam kockázatok	Mérsékelt	Igen	Igen	Igen	-	Fedezési technikák alkalmazása
	Részvényárfolyam kockázat	Mérsékelt	Igen	-	Igen	-	Fedezési technikák alkalmazása
	Opciók kockázat	Alacsony	Nem	Igen	-	-	Fedezési technikák alkalmazása
Működési kockázat		Mérsékelt	Igen	*	-	Igen	Technikai újítások bevezetése/ oktatáspolitikai/ belső monitoring
Likviditási kockázat	Finanszírozási likviditási kockázat	Mérsékelt	Nem	Igen	Igen	Igen	Magas likvid eszköz arány
	Piaci likviditási kockázat	Mérsékelt	Nem	Igen	Igen	Igen	Magas likviditású eszközök
Egyéb kockázatok	Reputációs kockázat	Alacsony	Nem	Igen	-	-	Magas szintű ügyfélkiszolgálás
	Stratégiai kockázat	Alacsony	Nem	Igen	-	-	Stratégia rendszeres felülvizsgálata
Külső tényezők kockázata		Mérsékelt	Nem	Igen	-	-	

* Stressz teszt eredmény függvényében

II. A kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok

Kockázati stratégia

A kockázati stratégia az üzleti stratégiával összhangban került kialakításra. A kockázati stratégia feladatai arra irányulnak, hogy kiegyensúlyozott kockázat/hozam arány jöjjön létre és folyamatosan fennmaradjon a Bank kockázatviselő képessége, és fenn tudja tartani kockázati fedezettségét.

A stratégia meghatározza a Bank fő tevékenységi köréhez tartozó kockázatkezelés céljait, beleértve a középtávú tervezést is, így biztosítva az éves eredmény- és kockázatkezelés kereteit. A kockázati stratégia részletes követelményeit a hitelkockázati politika, valamint a kockázatkezelési irányelvek és a belső kockázatkezelési szabályzatok tartalmazzák.

A Bank alapvető értéknek tekinti a prudenciális kockázatvállalást.

A kockázatkezelés elsődleges célja a Bank pénzügyi erejének és jó hírnevének védelme, és hozzájárulás a tőkének olyan versenyképes üzleti tevékenységekre való felhasználásához, amellyel a részvények értéke növekszik. A Bank kockázatok kezelésével korlátozza a kedvezőtlen események hatását, melynek semlegesítésére belső tőketartalékot képez.

A Bank a tőkeszükséglet meghatározásához méri és elemzi a kockázati kitétségeit az így nyert információkat feldolgozza, szabályozza a kockázatvállalást és kockázatkezelési rendszert működtet és a kockázatvállalás által indokolt belső tőkeszükségletet képez.

A Bank kockázatkezelési stratégiája és politikája az alábbi fő irányelveket tartalmazza:

- A kockázatkezelés során a törvényi és piaci gyakorlatban elfogadott mérési módszereket alkalmaz.
- A kockázatkezelési folyamat a Bank átfogó irányítási rendszerének része, amelynek szempontjai megjelennek a stratégiai és éves tervezésben.
- Üzletágak, termékek, pozíciók kockázat- és hozam feltárása és folyamatos monitoringja.
- Kockázatok figyelembe vétele az üzleti döntéseknél.
- Kockázatkezelési szervezet elkülönítése az üzleti területtől.
- Hatékony kockázatkezelési folyamatok kialakítása.

A Bank kockázati stratégiájában megfogalmazásra kerül a kockázatvállalási politika, a kockázati étvágy, a kockázatvállalási hajlandóság, ami a kockázatvállalási képesség felmérésével határozható meg. A kockázati étvágy meghatározásának alapfeltétele a kockázati limitrendszer kialakítása, mely alapját képezi a banki tőkeszükséglet megtervezésének.

A kockázatvállalási stratégiában megfogalmazásra kerül, hogy a Bank:

- milyen típusú és milyen mértékű kockázatot vállalhat fel, figyelembe véve, hogy a felvállalt kockázatot mennyire képes kézben tartani.
- a felvállalt kockázatok típusa és mértéke alapján ezekből milyen megtérülés várható.
- a kockázatokhoz tartozó tőkeszükséglet milyen módon biztosítható.

A kockázatvállalási stratégia részei:

- kockázatvállalási politika,
- kockázati étvág, kockázatvállalási hajlandóság
- kockázati szerkezet
- kockázatkezelés szervezete

A Bank kockázatkezelési politikájának irányelveit a kockázati stratégia keretein belül fogalmazza meg. Az irányelvek részletes kidolgozását a bank belső szabályzataiban valósítja meg.

Kockázatvállalásnak minősül:

- a kölcsön nyújtása, ideértve az adósságra kibocsátott, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír megvásárlását is;
- a váltó és csekk, valamint egyéb kötelezvény leszámítolása;
- a hitelintézet által adott bankgarancia, bankkezesesség és az egyéb biztosíték, ideértve a hitelintézet bármilyen más, jövőbeni vagy függő kötelezettségét, vállalt garanciáját, kezesességét, illetve az ezekre nyújtott egyéb bankári biztosítékot is;
- a hitelintézet által vállalt minden olyan kötelezettség, amellyel a hitelintézet ellenszolgáltatás fejében átruházott pénzkövetelés teljesítéséért jótáll, vagy vállalja, hogy a vevő követelésére azt visszavásárolja;
- a hitelintézetnek bármely vállalkozásban szerzett részesedése, függetlenül a részesedés birtoklásának időtartamától;
- a hitelintézet által megvásárolt pénzkövetelés, valamint
- a pénzügyi lízing nyújtása
- más hitelintézetnél elhelyezett betét, ide nem értve a jegybanki kötelező tartalék összegét.

Kockázatkezelési politika részei:

- Hitelkockázati politika
- Likviditási politika
- Javadalmazási politika
- Deviza árfolyam kezelési politika
- Kereskedési politika
- Kamatláb kockázat kezelési politika
- Működési kockázat kezelési politika
- Stressz teszt politika

A kockázati stratégiát a menedzsment készíti elő, és az Igazgatóság hagyja jóvá. A kockázati stratégiában foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek

A Kockázati Stratégia általános irányelvei

- A Bank összes üzleti tevékenységének végső célja az, hogy kockázati tartalékok megképzése után megfelelő nagyságrendű és tartós nyereségre tegyen szert.
- A tartós eszköz-növekedés jól kezelt kockázatokkal valósuljon meg.
- Az értékesítési és kockázatkezelési területek közös felelősséggel tartoznak a kockázati tartalékképzés mértékéért és ennek nyereség határáért.
- Minden kockázatvállalásnak jóváhagyott kockázati limittel kell rendelkeznie.
- A Bank csak olyan kockázatot vállal, amely felmérhető és kezelhető, illetve amely nem haladja meg kockázatviselő képességét.
- A banki kockázatok az ICAAP alapján kerülnek megállapításra.

A Bank kockázatvállalási hajlandósága összhangban van azokkal a pénzügyi erőforrásokkal, amelyek a lehetséges veszteségek fedezésére rendelkezésre állnak. Ennek érdekében a Banki kockázatkezelési Osztály a számszerűsíthető kockázat típusokra vonatkozóan kalkulálja a jelenlegi és a jövőbeni gazdasági,- valamint a szabályozói tőkeszükségletét.

A Bank a felmerülő kockázatokat a jogszabályi és egyéb felügyeleti előírásoknak megfelelően folyamatosan azonosítja, méri, kezeli és monitoringolja. Ahhoz, hogy a Bank a kockázatokat minimalizálja, kockázati limiteket és kontroll rendszereket állított fel.

A Bank által alkalmazott kockázatkezelési elvek egységesek, évente felülvizsgálatra kerülnek, melyet a Bank Igazgatósága hagy jóvá. A kockázatok mérésére és értékelésére, a Bank különböző mutatószámokat, statisztikákat, elemzéseket és stressz teszteket alkalmaz.

A kockázatkezelés elsődleges célja az átfogó kockázatelemzés, a lényeges kockázatok feltárása és értékelése, amelynek keretében megvalósítja a Bank pénzügyi helyzetének és reputációjának védelmét, valamint hozzájárul a tőkének olyan versenyképes üzleti tevékenységekre való felhasználásához, mellyel a Bank részvényeinek értéke növekszik.

A Bank a kockázatok kezelésével korlátozza a kedvezőtlen események hatását, melynek semlegesítésére belső tőketartalékot képez.

Jelentősebb kockázatok, amelyeknek a Bank működése során ki van téve: a hitel, piaci – likviditási, és működési kockázat. A kockázati kategóriákon belül a hitelkockázat jelenti a legnagyobb hányadot.

Az átfogó kockázatkezelési folyamat részeként a Bank származékos termékeket és más pénzügyi instrumentumokat alkalmaz annak érdekében, hogy a deviza-árfolyamok, kamatlábak, illetve a hitelezési és egyéb jövőbeni eseményekből adódó kockázatokat minimalizálja.

A Belső Ellenőr évente elvégzendő feladatai közé tartozik a jogszabályokban, belső szabályzatokban, hatósági ajánlásokban, irányelvekben meghatározott elvek és előírások betartásának ellenőrzése, azok megsértésének, megszegésének megelőzése és megakadályozása.

Kockázatkezelési alapelvek:

- A Bank mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Bank biztonságos működését. A Bank által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett *(Biztonságos működés elve)*.
- A Bank úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdek-konfliktusokat és az összeférhetetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési mód-szerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. *(Összeférhetetlenség elve.)*
- A Bank a kockázatkezelés során a jogszabályokban és ajánlásokban megfogalmazott belső előírásokat alkalmaz.
- A Bank kockázatok a belső szabályzatokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.
- A Bank minden lényeges kockázatát azonosítja, méri. A számszerűsíthető kockázatokot limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres beszámolót készít a Bank vezetése részére. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve.)*
- A kockázatok behatárolása érdekében a Bank által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
- A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve.)*
- A Bank a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
- A Bank az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
- A Bank minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
  - a) Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
  - b) Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
  - c) Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
  - d) Kockázatok alakulásának figyelése
  - e) Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentésekbe történő bekerüléséről.
- A Bank nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekre, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Bank részére veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve.)*
- A Bank nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke megfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Kockázatok azonosítása, mérésére, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkcióik leírása

Kockázatok azonosítása

A Bank azonosítja azon kockázatokat, amelyek eddigi működése során bekövetkeztek, illetve amelyek bekövetkezése potenciálisan megtörténhet, ezzel veszteséget okozva a Bank számára. Ezen kockázatok hatással lehetnek rövidtávon a Bank jövedelmezőségére és hosszabb távon a szavatoló tőkére és/vagy az üzleti értékre.

A kockázatok feltárása és azonosítása a Bank valamennyi munkavállalójára, szervezeti egységére és vezető állású tisztségviselőjére kiterjed.

Amennyiben a Bank valamelyik szervezeti egysége észleli és azonosítja a kockázatot, annak kezelését a Bank belső szabályzataiban foglaltak szerint azonnal megkezdi. Amennyiben a kockázat egy potenciális veszélyként esetlegesen megjelenő kockázat, a Bank megteszi a megfelelő preventív intézkedéseket. Amennyiben ez egy bekövetkezett, veszteséget okozó kockázat, a Bank annak érdekében, hogy megszüntesse, illetve minimalizálja a kockázat előfordulását, megteszi a – belső szabályzataiban meghatározott – szükséges lépéseket.

Kockázatok mérése

A Bank a kockázatok mérését a különböző jogszabályokban, illetve egyéb szabályzói ajánlásokban meghatározottak alapján végzi. Ilyen pl.: a kamatérzékenységi vizsgálat, vagy az ú.n. sztenderd kamatláb sokkokat feltételező duration gap elemzés módszertana, VaR számítás, illetve különböző mutatószámok, elemzések, statisztikák alkalmazása. A kockázat mérése valamennyi mérlegen belüli és mérlegen kívüli tételre kiterjednek.

A kockázatok mérésének módszerei kockázat típusonként különböznek, azok részletes metodikáját a Bank belső szabályzatai tartalmazzák.

A kockázatok mérését a független terület, a Banki kockázatkezelési Osztály végzi.

Kockázatok figyelemmel kísérése

A Bank a maximálisan vállalható kockázatok mértékére kockázat típusonként limitrendszert állított fel, melyet évente felülvizsgál. Ezen limitek betartását, a kockázatok mértékének alakulását a Banki kockázatkezelési Osztály ellenőrzi, és amennyiben limit-túllépést tapasztal, megteszi a – belső szabályzatokban meghatározott – szükséges lépéseket.

A kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

A Banki kockázatkezelési Osztály rendszeresen (havonta/negyedévente/ amennyiben a kockázati környezet változása megkívánja – ad hoc jelleggel) elemzi a Bank kockázatokkal kapcsolatos kitétségeit. Ugyanilyen időközönként belső jelentés is készül a menedzsment részére a Bank kockázati kitétségek állományának alakulásáról, azok tőke-követelményéről, a limit kihasználtságáról, valamint a stressz teszt eredményéről. A jelentés célja, hogy feltárja a Bank veszteségforrásait, illetve megfelelő támpontot és megoldási javaslatokat adjon az

ezeket okozó egyes folyamatbeli vagy infrastrukturális hiányosságok gyors és hatékony kezelésére.

A menedzsment és az Eszköz-forrás Bizottság rendszeresen (havonta/negyedévente, de akár ad-hoc) megtárgyalja a kockázatok helyzetéről, és alakulásáról szóló jelentéseket.

A havi és negyedéves, a felügyelet felé történő adatszolgáltatás elkészítéséért a hitelezési területek, a Főkönyvelőség valamint a Banki kockázatkezelési Osztály felelősek.

A Belső ellenőrzés és compliance a szabályzatokban meghatározott kockázatkezelési folyamatokat, ezen belül a kockázatok megfelelően történő azonosításának, mérésének, kezelésének ellenőrzését, valamint az ezekhez kapcsolódó jelentések elkészítését az éves munkaterve alapján rendszeresen vizsgálja és értékeli. Az ellenőrzés és értékelés célja, hogy feltárja azon kockázati tényezőket, amelyek veszélyeztethetik a Bank folyamatos működését.

Mindezekon felül a belső ellenőrzés felelős a létező alapelvek és eljárások megfeleléséért folyamatos értékeléséért. Rendszeresen felülvizsgálja a belső tőkeszükséglet számításának rendszerét és annak alkalmazását, valamint ellenőrzi a rendszeren belüli kontrollokat.

Az ellenőrzéssel kapcsolatosan feltárt hiányosságokat és észrevételeket jelenteni a menedzsment felé, valamint ezekről belső ellenőrzési jelentést készít a Felügyelő Bizottság részére. A feltárt hiányosságok kijavításának utóellenőrzése is a feladatkörébe tartozik.

Kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei

A Bank hitelkockázat csökkentő elemként veszi figyelembe a fedezeteket, amelyre vonatkozó részletes eljárásrendet a Bank Fedezetértékelési szabályzata tartalmazza. A megfogalmazott alapelvek:

- A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 78.§.(1) bekezdése értelmében a hitelintézetnek a kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződnie a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről.
- A Fedezetértékelési Szabályzatnak összhangban kell lennie a Kockázatkezelési, Befektetési, Ügyfél-, ill. partnerminősítési, Ügyletminősítési és értékelési, valamint Értékesítési és céltartalék-képzési szabályzatokkal és azok előírásainak együttes alkalmazásával kell meghatározni az ügyletek fedezettségi mértékét, az ügyfelek hitelezhetőségét.

A Bank a hitelezési kockázat tőkekövetelményének kiszámítását a **sztenderd módszer szerint**, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a **sztenderd módszer szerint**, illetve a pénzügyi biztosítékok értékét az **egyszerű módszer szerint** számítja ki.

A Bank által elfogadható jogi biztosítékok, fedezetek

Elismerhetőségi feltételek:

A Bank által elismerhető, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet lehet, amennyiben a Hkr.-ben megfogalmazott feltételeket kielégítik:

- a) a mérlegen belüli nettósítás,
- b) a repóügyletre, értékpapír- vagy áru-kölcsönzési ügyletre, és egyéb tőkepiac vezérelt ügyletre vonatkozó szabványosított nettósítási megállapodás,
- c) a biztosíték,
- d) a Hkr. 107. § szerinti egyéb, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet:
  - a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
  - az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak, valamint
  - a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja

Az előző bekezdés c) pontja szerinti biztosítéknak minősül:

- a) a pénzügyi biztosíték (különösen az óvadék),
- b) az ingatlant terhelő dologi biztosíték (különösen az ingatlanon alapított zálogjog),
- c) az ingó vagyontárgyat terhelő dologi biztosíték (különösen az ingó dolgot terhelő zálogjog),
- d) a pénzügyi lízing, és
- e) követelést terhelő dologi biztosíték (különösen a követelésen fennálló zálogjog).

A Bank által elismerhető, előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet a garancia és a készfizető kezesség.

A Bank által elismerhető egyéb hitelkockázati fedezet a hitelderivatíva.

Fedezetek alaptípusai:

Dologi biztosítékok: azaz jelzálogjog, keretbiztosítéki jelzálogjog, kézizálogjog, vagyont terhelő zálogjog, zálogjog jogon és követelésen, önálló zálogjog, közraktárjegynek a bankra átruházható forgatmánnyal ellátott zálogjegyen alapuló, a közraktárban elhelyezett árukra fennálló zálogjog, óvadék, vételi jog.

Személyi biztosítékok, azaz egyszerű és készfizető kezesség, csekk és váltókezesség, bankgarancia.

Egyéb fedezetek, azaz engedményezés, hitelbiztosítás, fedezet nyújtására specializálódott cégek kötelezettségvállalásai, banki fedezet igazolás, akkreditív.

Az itt felsorolt típusok egyikébe sem besorolható biztosíték, eseti alkalmazásáról (elfogadásáról) a Cenzúra Bizottság dönt szükség szerint a Bank jogi képviselőjének javaslata alapján.

A biztosítékok figyelembe vehető értékének meghatározása

A fedezetek értékének meghatározása során a Bank a Fedezetértékelési szabályzatában meghatározott és figyelembe vehető értékből indul ki, melyet szükség esetén szakértői forgalmi értékbecsléssel is alátámaszt.

Készpénz, olyan közraktárjegy, amely mögött álló áru a tőzsdei kereskedésben is részt vesz, valamint tőzsdén forgalmazott értékpapír és áru kivételével a Bank szavatoló tőkéjének öt százalékát meghaladó értékű vagyontárgyat csak abban az esetben vehet a Bank figyelembe kockázatcsökkentő tételként, ha annak értékét – a külön jogszabályok szerint erre feljogosított – szakértő írásos formában is igazolta.

Azon ügyleteknél, amelyeknél a jogszabály a Hitelbiztosítéki Érték (HBÉ) megállapítását írja elő, ott a fedezeti érték megállapítása során a vonatkozó szabályzat előírásai szerint megállapított HB Értékből indul ki a Bank.

Az egyes biztosítéktípusok, illetve biztosítékként lekötött eszköztípusok esetén a realizálás kockázata jelentősen eltérhet, ezért a figyelembe vehető fedezeti érték megállapításához az elfogadott értéket a tényleges érvényesíthetőség valószínűségét kifejező korrekciós tényezővel a Bank módosítja. A korrekciós tényezők használatával fejezhetőek ki az értékbecslésekből eredő hibák a fedezetek értékvesztésének kockázata, valamint a követelés érvényesítés során felmerülő költségek is. A kiköthető biztosítékok figyelembe vehető értékeinek megállapításához szükséges szempontokat, valamint az alkalmazandó korrekciós tényezőket a Bank belső szabályzata tartalmazza.

Az fedezet értékelést egyéni szakértő, gazdasági társaság, vagy a Bank értékbecslő képesítéssel rendelkező munkavállalója készíti el. Az értékeléseket az értékelőknek a hatályos jogszabályokban, illetve a fedezetértékelési szabályzatban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően, legjobb tudásuk szerint, függetlenül és objektív módon kell elkészíteniük.

A Bank a hitelbírálatot megelőzően beszerezi a fedezetekre vonatkozó okiratokat. Ha ez a hitelbírálatot megelőzően nem lehetséges, akkor legkésőbb a kockázatvállalási szerződés megkötését megelőzően kell azoknak a Bank rendelkezésére állnia.

A Bank – mint sztenderd módszert alkalmazó hitelintézet – a szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitettség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag Hkr.-ben meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezetet veszi figyelembe.

Az ügyletek fedezettségének meghatározása

A Bank az ügyfélminősítésének függvényében határozza meg a szükséges fedezetek és az esetleges kiegészítő biztosítékok mértékét. Az ügyfél-minősítési eljárás folyamán tett megállapítások befolyásolják az üzleti paramétereket, beleértve a fedezettségi követelmény megállapítását azon esetekben, amelyekben egy megadott sávon belüli érték konkrét meghatározása jelenti az adott limithez/ügyletkezhez tartozó fedezeti követelményt.

A fedezettség mértékét a fedezet értéke és a vállalandó kockázat, a folyósítást követően a kintlévőség (kockázatvállalás teljes összege) értékének hányadosa határozza meg

Azon ügyleteknél, amelyeknél a Bank külön megjelölt biztosítékok kikötését tartotta szükségesnek, akkor tekinthetők megfelelően fedezettnek, ha a kikötött figyelembe vehető értékeinek együttes összege eléri a Bank fedezetértékelési szabályzatában meghatározott százalékos szintet.

A fedezetek rendszeres utólagos értékelése, rendkívüli felülvizsgálat

A Bank a kockázatvállalás időtartama alatt az ügylet kockázati szintjétől függő rendszerességgel, de legalább negyedévenként, felülvizsgálja a fedezeteket. Ennek során a rendelkezésre álló információk alapján a Bank vizsgálja, hogy a fedezet jogi érvényesíthetőségben, valamint a fedezet értékében és értékesíthetőségében nem bekövetkezett-e be negatív irányú változás, illetve megvizsgálja az ügylet fedezettségi mértékének megfelelőségét.

A fedezetek rendszeres, negyedévenkénti – szükség esetén ennél gyakoribb, vagy rendkívüli – értékelése szükséges mindaddig, míg a Banknak követelése áll fenn az ügyféllel szemben. A kockázatok (eszközök) minősítésére és ezzel összefüggésben a szükséges mértékű céltartalék képzésére részben a fedezetek értékelése alapján kerül sor.

A fedezetminősítéshez kapcsolódó eljárási szabályok

A Bank a kockázatminősítés során a fedezeteket belső szabályzataiban foglaltak alapján vizsgálja és minősíti. A fedezet vizsgálatot először a döntés előkészítéskor, azt követően a negyedéves minősítésekhez kötődően végzi el a Bank.

Szükséges intézkedések a fedezetek meglétében, értékében, érvényesíthetőségében bekövetkezett változások esetén

A fedezetek értékének figyelemmel kísérését a Bank a szabályzataiban meghatározott módon és gyakorisággal végzi el. Amennyiben a Bank a fedezet hiányát, értékének csökkenését, vagy érvényesíthetőségének változását állapította meg, az alábbi intézkedéseket teszi meg:

- felszólítja a kötelezettet, hogy a szerződés szerinti állapotot állítsa helyre, vagy
- felszólítja a kötelezettet, hogy a fedezet értéke csökkenésének megállítása érdekében tegye meg a szükséges intézkedéseket, és/vagy

- felszólítja a kötelezettet, hogy egészítse ki a fedezetet olyan mértékig, mely a – Bank belső szabályzatában – meghatározott szinten a bankügylet további biztonságos fenntartását szolgálja,
- amennyiben 30 napon belül, de legkésőbb a kölcsönszerződésben meghatározott időn belül a kötelezett nem tett eleget a felszólításnak, a szerződés felmondható.

A Bank – a jogszabályokban foglaltak kivételével – legalább negyedévente minősíteni köteles minden eszközét, továbbá minden olyan mérlegen kívüli tételét, amely pénzügyi és befektetési szolgáltatásra vonatkozó szerződés alapján áll fenn. Minősítési kötelezettség alá tartoznak az eszközök között nyilvántartott peresített követelések, továbbá minden egyéb, a Bankot érintő peres eljárás perértéke. A minősítés során az Ügyletminősítési és értékelési szabályzat előírásai szerint jár el a Bank.

III. Javadalmazási politika

Jelen fejezetben közölt információk az alábbi pozíciókat betöltő személyekre vonatkoznak:

- igazgatóság elnöke, tagjai
- ügyvezetők
- banküzleti igazgató
- kockázat management osztály vezetője
- treasury osztály vezetője

A javadalmazási politika elveit az Igazgatóság fogadja el, végrehajtásáért pedig a Felügyelő Bizottság felel. A javadalmazási politikát legalább évente a Bank belső ellenőrzése felülvizsgálja.

A teljesítményértékelés nem jutalmazhatja azt a kockázatvállalást, amely meghaladja a Bank Kockázati stratégiájában meghatározott kockázati magatartást.

A teljesítménymérési időszak az az időszak, amely alatt az érintett személyre vonatkozóan az egyéni, szakterületi, illetve banki teljesítményt méri a Bank. A teljesítményjavadalmazás mértéke ezen időszak végén kerül megállapításra a munkavállaló részére. A teljesítmény értékelése során a kifizetést megelőző 3 naptári év teljesítménymutatói kerülnek figyelembe vételre.

A teljesítménymutatók meghatározása úgy történik, hogy a teljesítményjavadalmazás legmagasabb értéke – a Bank eredményének növekedése esetén is – csak abban az esetben érhető el, ha a prudens működést jellemző mutatók értékei nem csökkentek a tervezett vagy az intézmény kockázati stratégiájában meghatározott, még elfogadható szint alá.

Minden év december 15.-éig az Igazgatóság dönt az egyes területekre vonatkozó bónuszrendszer következő évben történő alkalmazásáról. A döntést megelőzően értékelésre kerül a bónuszrendszer adott évi alkalmazása és az esetlegesen felmerülő módosítási javaslatok is. A

következő évben az Igazgatóság ezen döntése szerint lép hatályba és kerül alkalmazásra a bónuszrendszer annak érdekében, hogy az megfelelően segítse elő a Bank következő évi üzletpolitikájának megvalósítását.

Az éves bónuszrendszer esetén a kifizetésére a tárgyévet követő Közgyűlés utáni első (havi) bérfizetéskor kerül sor, az auditált éves beszámolóban foglalt adatok és a Controlling feladatokat ellátó terület által megadott kimutatások alapján az éves bónuszcélokat kitűző testület értékelése és döntése alapján.

Éves bónuszra az a munkavállaló jogosult, aki az alábbi kritériumok mindegyikének megfelel:

- Az értékelt időszaknak legalább a felét aktív munkaviszonyban töltötte a Banknál (kivéve, ha munkaszerződés ettől eltérő feltételeket határoz meg);
- Az értékelt időszak utolsó naptári napján a Banknál munkaviszonyban állt;
- A kifizetés napján a Banknál munkaviszonyban áll;
- A kifizetés napján nem áll rendkívüli, vagy munkáltatói rendes felmondás alatt.

A munkavállalók az általános banki bónuszfizetés időpontjában szereznek jogosultságot a bónuszukra.

A javadalmazás változó részének (beleértve a halasztott részt is) kifizetésére nem kerülhet sor, amennyiben a Bank saját tőkéje a Hpt. „Tőkére vonatkozó szabályok” című fejezetében foglaltaknak már nem felelne meg.

Amennyiben a munkavállaló munkaviszonya a változó javadalmazása halasztott részének hátralévő időtartama előtt szűnik meg, a munkavállaló részére megállapítható változó javadalmazás kizárólag a megszűnésig eltelt időszakban elért teljesítményt veheti figyelembe.

A munkaviszony megszűnésének időpontjáig tartó időszakra vonatkozó el nem ért eredményhez nem kapcsolódhat kifizetés.

Határozatlan időtartamra kötött munkaszerződés

Amennyiben a munkavállaló határozatlan idejű munkaviszonya azt megelőzően szűnik meg, hogy a részére megállapított halasztási időszak letelt volna, akkor a munkaviszony megszűnését követően, arra az időszakra vonatkozóan, amely a visszatartásból még nem telt el, a munkavállaló sem fix sem halasztott bónuszra nem jogosult.

Határozott idejű munkaszerződés

A határozott időtartamra megkötött munkaszerződéssel rendelkező munkavállalók esetében a halasztás időtartama nem lehet hosszabb, mint a munkaszerződés időtartama.

Határozott idejű munkaviszonynak a határozott idő előtti megszűnésekor a hátralévő, halasztott bónuszrészek nem kerülnek kifizetésre. A teljesítmény értékelésében pénzügyi, kockázati és személyes kritériumfajták szerepelhetnek.

A javadalmazásra vonatkozó összesített információk (3/A. § (2) bekezdés f-g) pontok):

A 131/2011. (VII. 18.) számú Kormányrendelet 4. §-ában részletezett arányossági elveket figyelembe véve, a Bank nem készpénz alapú eszközt nem alkalmaz a bónusz kifizetésére.

A Hpt. 69/B. § (2) bekezdéssel érintett személyekre vonatkozóan a 2012 évre vonatkozó állandó javadalmazás 70 595 ezer forint volt. A javadalmazásban részesültek száma 7 fő.

A Bank belső szabályzata alapján meghatározott teljesítményjavadalmazásban egy fő sem részesült.

2012-ben a Hpt. 69/B. § (2) bekezdéssel érintett személyekre / pozíciókra vonatkozóan kifizetett végkielégítés illetve az érintettek száma 1 fő, összege 3 690 ezer forint volt.

2012-ben a Hpt. 69/B. § (2) bekezdéssel érintett személyekre / pozíciókra vonatkozóan új munkaszerződésekhez kapcsolódó kifizetések nem történtek, valamint halasztott javadalmazás sem történt.

IV. A prudenciális szabályok alkalmazása

A számviteli konszolidáció és az összevont alapú felügyelet tőkekövetelményének számításához kapcsolódó – a számításba bevont intézményi kört érintően felmerülő – eltérések rövid leírása a konszolidációba teljes mértékben bevont tételek szerinti csoportosításban

2012 év végén a számviteli konszolidációba teljes mértékben bevont leányvállalatok darabszáma 10, a kapcsolt vállalkozások darabszáma 6 volt.

A számviteli konszolidáció a Bank tőkekövetelmény alapjának meghatározásakor csak a Bank vagyoni érdekeltség értékének változását érintette. A Bank ezt a tételt 100 %-os kockázati súllyal szerepeltette kimutatásaiban, melynek összege 3 602,- M Ft, és az ehhez tartozó tőkekövetelmény összege: 288,- M Ft volt.

A konszolidációba teljes mértékben bevont tételek csoportosítása:

Vagyoni érdekeltségek	Millió forint
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők - Pénzügyi vállalkozások részvényei	1
Járulékos vállalkozásokban egyéb részesedések, üzletrészek	3 900
Nem pénzügyi vállalatokban részesedések, üzletrészek értékvesztése, értékelési különbözete	-299
Összesen:	3 602

A Bank nem tartozik összevont alapú felügyelet alá.

V. Szavatoló tőkével kapcsolatos információk (2012.12.31)

A Bank alapvető, járulékos és a kiegészítő tőkéjének összege (millió forint):

Alapvető tőke	4 130
Járulékos tőke	360
Kiegészítő tőke	-
Összesen	4 490

Az alapvető és a járulékos tőke pozitív és negatív összetevői (millió forint):

Alapvető tőke pozitív összetevői	4 156
Jegyzett tőke	2 000
Tőketartalék	600
Eredménytartalék	1 189
Lekötött tartalék	12
Általános tartalék:	328
Mérleg szerinti eredmény	27
Alapvető tőke negatív összetevői:	-26
Immateriális javak	- 26
Járulékos tőke pozitív és negatív összetevői:	360
<i>Járulékos tőke pozitív összetevői:</i>	
Alárendelt kölcsöntőke	360
<i>Járulékos tőke negatív összetevői</i>	0
Mindösszesen	4 490

A Hpt. 5.sz. melléklet 24. pontja szerinti korlátozások figyelembevételével meghatározott alapvető és járulékos tőke összege:

4 490,-M Ft

A Hpt. 5.sz. melléklet 23. pontjának c. alpontjában meghatározott levonandó érték nem volt.

A Hpt. 5. sz. melléklet 29. pontja szerint meghatározott szavatoló értéke:

1 186,-M Ft

A vegyes tulajdonságú befizetett jegyzett tőkéhez és az alapvető kölcsöntőkéhez kapcsolódó, visszaváltásra ösztönző rendelkezés

A vezetőség a Bank jövőbeni tőkehelyzete alapján dönt az alárendelt kölcsöntőke lejárat előtt visszafizetésének lehetőségéről, természetesen betartva a Hpt. vonatkozó rendelkezéseit.

VI. A Bank tőkemegfelelése

1 A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák

A Bank a tőkemegfelelés során a kockázati tényezőket olyan módszerekkel értékeli, melyek megfelelnek az európai, illetve a magyar jogharmonizáció által támasztott követelményeknek. Célként kerül megfogalmazásra a feltárható kockázatok minél szélesebb körű elemzése és értékelése, valamint a biztonságos, és a kockázatok minimalizálását magába foglaló tőkekövetelmények teljesítése.

A Bank szabályzataiban meghatározta a normál működése mellett jelentkező kockázat azonosítására, mérésére, kezelésére és monitoringjára vonatkozó eszközöket, módszereket és eljárásrendeket.

A banki működéséből fakadó kockázatok kezeléséhez hozzátartozik a rövid, illetve hosszú távú kockázatok kezelése, valamint az operatív és a különleges kockázati helyzetek kezelése is.

A különböző típusú, számszerűsített kockázatokat a Bank az „építőkocka” elv alapján összesíti, amely a különböző kockázatokra mért belső tőkeszükségletek összeadását jelenti. Ez az elv ugyanaz, amit a szabályozás alkalmaz a minimális szavatoló tőke követelmény meghatározásánál. Az „építőkocka” elv konzervatív megközelítést jelent, mert azon a feltételezésen alapul, hogy a kockázatok mindegyike egyszerre következik be.

A Bank tőkeszükségletét az 1. Pillér és a 2. Pillér szerinti előírások, valamint a SREP módszertan alapján határozza meg. Ennek megfelelően kerülnek számszerűsítésre a tőkekalkulációs kulcsmutatószámok, melyek törvényi limit feletti biztosítása minden körülmények között alapfeltétele a Bank működésének.

A Bank a minimális tőkekövetelmény számítása során a választható módszerek közül az alábbi módszereket alkalmazza:

- Hitelezési kockázat: sztenderd módszer szerint
- Pénzügyi biztosítékok beszámítása: egyszerű módszer szerint
- Partnerkockázati kitettség számítása: piaci árazás szerint
- Deviza árfolyamkockázat és kereskedési könyvi pozíciók kockázata: sztenderd módszer szerint
- Kötvények és kötvénypozíciók általános kamatkockázata: futamidő alapú megközelítés szerint
- Működési kockázat: alapmutató módszer szerint

A belső tőke megfelelés értékelési folyamat célja a tőkeszükséglet jelenbeli és tervezett jövőbeli értékének számszerűsítése.

A Bank évente felülvizsgálja az alkalmazott belső tőke megfelelés értékelési folyamatot illetve a különböző, kockázatkezeléssel kapcsolatos belső szabályzatait.

A szabályozói a tőkekövetelmény számításánál a Bank nem alkalmaz belső modelleket.

A Bank a 2. Pillér alatt plusz tőkét képez az olyan kockázatokra, melyek az 1. Pillér alatt nem teljesen fedettek (mindezt a belső szabályzatban meghatározottak alapján teszi), és azokra a kitétségekre, portfóliókra, melyet a Felügyelet kiemelten kezelt kockázatos portfóliónak minősít.

A Bank a belső tőkekövetelmény számítása során a minimális szabályozói tőkeszükségleten felül figyelembe veszi:

- számszerűsített kockázatok belső tőkekövetelményét,
- az enyhe gazdasági recessziót feltételező stressz forgatókönyv alapján meghatározott tőkekövetelményt,
- az évente egyszer, a Könyvvizsgáló által auditált éves beszámoló alapján elkészített kockázati önértékelését és a belső szabályzatokban meghatározott módon – amennyiben szükséges – plusz tőke értékét.

2. A Bank kitétségi osztályaira vonatkozóan a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye, kitétségi osztályonkénti bontásban:

A hitelezési kockázat szabályozói minimális tőkekövetelményének összetétele kitétségi osztályonként:

2012.12.31	Millió forint
Központi kormányok és központi bankok	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	1
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	96
Vállalkozások	304
Lakosság	149
Ingtatlannal fedezett követelések	789
Késedelmes tételek	199
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	383
Összesen	1 921

Piaci kockázat szabályozói minimális tőkekövetelménye:

Piaci kockázat	Millió forint
Kereskedési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	59
Részvények	0
Deviza	22
Áruk	0
Összesen	81

Működési kockázat tőkekövetelménye:

Az alapmutató módszer alapján számított működési kockázat tőkekövetelményének értéke 2012 év végén 446 M forint volt.

A Bank szabályozói tőkekövetelménye 2012 év végén 2 448 millió forint volt.

3. A Banknak a hitelezési kockázatával összefüggésben jelentkező késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése

Késedelmes tétel

A Bank egy adott ügyfél nemteljesítését megtörténtnek tekinti, ha a Bankkal szembeni lényeges kötelezettségének késedelme kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennáll.

A Hkr. 68.§ (5) pontja értelmében olyan kötelezettség minősül lényeges kötelezettségnek, melynek összege meghaladja:

- a) lakossággal szembeni kitettség esetén
  1. a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy
  2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletét, és
- b) az a) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén
  1. a kettőszáz ötvenezer forintot, vagy
  2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát.

A késedelmes tételek nagyságának változását a Hitelezési területek és a Banki kockázatkezelési Osztály folyamatosan figyelemmel kíséri, és annak alakulásáról rendszeresen tájékoztatja a Bank vezetőségét.

A Bank a késedelmes tételek kockázati súlyozását a hitelkockázat kezelésére és tőkekövetelményére vonatkozó belső szabályzata alapján végzi.

Rendkívüli felülvizsgálatot rendel el a Bank, ha az ügyfél a szerződésben foglalt fizetési kötelezettségének, vagy bármely olyan kötelezettségének teljesítésével, amely a kockázat csökkentését, illetve a megfelelő fedezettség biztosítását eredményezné, késedelembe esett.

A nem problémamentes kintlévőségekkel kapcsolatos tevékenységek meghatározása

Nem problémamentes kintlévőségnek tekinteni a Bank mindazokat a kihelyezési szerződések alapján keletkezett követeléseket, illetve kötelezettség-vállalásokat, amelyek a Bank mindenkor érvényes általános kihelyezési gyakorlatát meghaladó kockázatúak, bizonytalan mértékű veszteség várható, azaz:

- az eszközök minősítése során átlag alatti, kétes, vagy rossz kategóriába kerülnek besorolásra,
- a Bank olyan információhoz jut vagy olyan eseményről szerez tudomást, ami alapján feltételezhető, hogy a kintlévőség minősítése jelentős mértékben romlik. Ilyennek minősül különösen, ha:
  1. az ügyfél ellen felszámolási vagy csődeljárást kezdeményeztek,
  2. az ügyfélnek a Bankkal megkötött szerződéséből származó kintlévőség biztosítékai megléte, érvényesíthetősége kérdésessé válik, vagy értékében jelentős (a biztosított kintlévőség összegének 30 %-át elérő) csökkenés következett be,
  3. az ügyfélnek 90 napot meghaladóan lejárt, más hitelintézettel szembeni, illetve adó-, vagy vámtartozása keletkezik,
  4. az ügyfél tulajdonosi körében ill. menedzsmentjében a hiteldöntésnél előre nem jelzett jelentős változásra került sor.

Nem lehet problémamentesnek minősíteni a kintlévőséget a 250/2000. (XII:24.) Kormányrendelet 7. számú mellékletének V. fejezet 12. bek. szerint, amennyiben

- a) a hitelintézetnek tudomása van arról, hogy az ügyfél vagy a partner vagy az értékpapír kibocsátója olyan ügyfélcsoport (Hpt. 2. számú melléklet III. fejezet 20. pont) tagja, amely esetében a tulajdoni, illetve az üzleti kapcsolat szorossága azt eredményezheti, hogy a csoport bármelyik tagja pénzügyi pozíciójának romlása veszélyezteti az adós határidőben történő törlesztési képességét, és a csoport bármely tagjával szemben fennálló követelés törlesztésében tizenöt napon túli késedelem következett be, és ezen körülmények miatt várhatóan bekövetkezett veszteséget a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi.
- b) a hitelintézetnek az ügyféllel, a kereskedési partnerrel, illetve az értékpapír kibocsátójával szemben több jogcímen is van követelése, valamint az adós valamely törlesztési kötelezettségének nem képes eleget tenni és ezen körülmények miatt, várhatóan bekövetkező veszteség a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi, vagy
- c) az ügyfél, illetve a partner pénzügyi problémáinak, hitelképességének romlása miatt olyan jelleggel módosítani kellett a kockázatvállalásra vonatkozó szerződést, hogy annak következtében a követelés kimeríti a hivatkozott rendelet szerinti átstrukturált hitel (követelés) fogalmát.

A külön figyelendő kategóriába sorolt követelések, illetve kötelezettség-vállalások esetében külön eljárási szabályok nem kerülnek megállapításra, mert ezen ügyleteknél konkrét veszteség nem várható, de különleges ügykezelést igényelnek az ügyintézőktől.

Amennyiben az ügylet a negyedéves minősítés során kétes vagy rossz besorolást kap, illetve az ügyfél végelszámolás, csőd-, ill. felszámolás alá kerül, az ügyletet kezelő hitelezési munkatárs köteles cenzúra előterjesztést készíteni a Követeléskezelési Osztály, peresített követelés esetén pedig a Jogi Osztály vezetőjének bevonásával.

Amennyiben a döntés értelmében az ügylet átadásra kerül a Követeléskezelési Osztály részére, a terület az ügyek kezelésében a Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos belső szabályzatai szerint jár el, de jogosult az engedélyezett esetekben – a Jogi Osztály bevonásával – megbízottat is igénybe venni.

A Követeléskezelési Osztály az ügyek kezelésében elsősorban a tárgyalásos, a megegyezéssel megoldásokat alkalmazza, de jogosult az előzőekben írtak figyelembevételével az igényérvényesítés érdekében végrehajtási, illetve fizetési meghagyásos eljárás(ok)ot is megindítani.

Végrehajtási, végelszámolási, csőd- és felszámolási ügyletekkel összefüggő követelések érvényesítésével kapcsolatos tevékenységet a Banknál kizárólag Követeléskezelési Osztály folytat.

4. Az értékvesztések elszámolása és visszairás, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

A Bank a céltartalékokon belül mutatja ki a nyugdíjra és végkielégítésre szolgáló céltartalékokat, a függő és a biztos (jövőbeni) kötelezettségek után képzett kockázati céltartalékokat, az általános kockázati céltartalékokat és az egyéb céltartalékokat.

A minősítés során egyedileg felmért kockázatok alapján elszámolt értékvesztés meghatározására és annak visszairására, valamint céltartalék képzésére, felszabadítására és felhasználására vonatkozó előírásokat a Bank belső szabályzata tartalmazza.

Értékvesztés és céltartalék-képzés

A Bank – a jogszabályokban foglaltak kivételével – legalább negyedévente minősíti minden eszközét, továbbá minden olyan mérlegen kívüli tételét, amely pénzügyi és befektetési szolgáltatásra vonatkozó szerződés alapján áll fenn. Minősítési kötelezettség alá tartoznak az eszközök között nyilvántartott peresített követelések, továbbá minden egyéb, a Bankot érintő peres eljárás perértéke. A Bank a minősítés során az Ügyletminősítési és értékelési szabályzata előírásai szerint jár el, és sorolja be az ügyleteket.

- **Az egyes minősítési kategóriákhoz tartozó ÉV/CT képzési sávok:**

a) külön figyelendő	1-10 %
b) átlag alatti	11-30%
c) kétes	31-70%
d) rossz	71-100%

- **Ötmillió forintos összeghatárt meg nem haladó** kintlévőség, befektetés vagy mérlegen kívül vállalt kötelezettség esetén, ha a Cenzúra bizottság az egyszerűsített minősítési eljárást alkalmazta az adott ügyletnél, akkor az értékvesztés elszámolása, illetve a képzendő céltartalék meghatározása minősítési kategóriánként a következő százalékos mutatók alapján történik:

a) külön figyelendő	5 %
b) átlag alatti	20 %
c) kétes	50 %
d) rossz	85 %

- **Ötmillió forintos összeghatárt meghaladó** kintlévőség, befektetés vagy mérlegen kívül vállalt kötelezettség esetén, illetve a Cenzúra bizottság által egyedileg minősített valamennyi ügyletnél az értékvesztés elszámolása, illetve a képzendő céltartalék meghatározása minden esetben a minősítéshez kapcsolódó egyedi vizsgálat alapján történik.

Az értékvesztés, illetve annak visszairása, vagy a céltartalék képzés, felszabadítás, illetve felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést veszi a Bank figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározásánál a Bank tekintettel van a veszteség valószínűségére és nagyságára, a megtérülés valószínűségére, valamint az ügylet minősítési kategóriájára és a befolyó pénzbevételre vonatkozó számviteli előírásokra.

- A minősítési kötelezettség alá tartozó **eszközöknél** minősítési kategóriánként az egyedileg elszámolt értékvesztést úgy határozza meg, hogy az értékvesztés arány (százaléka), azaz a halmozott értékvesztés és a bruttó könyv szerinti érték hányadosa a jelen pont első bekezdésében meghatározott sávokon belül kell legyen.

A minősítési kötelezettség alá tartozó **mérlegen kívüli tételek** esetében az egyedileg meghatározott céltartalék képzést úgy határozza meg a Bank, hogy az egyedi hozzárendelés alapján képzett céltartalék állományának és a mérlegen kívüli tétel nyilvántartási értékének a hányadosa a jelen pont első bekezdésében meghatározott sávokon belül kell legyen.

- **Peresített követelések, illetve a peres ügyek** miatti függő kötelezettségek esetében az értékvesztés elszámolását, az értékvesztés visszairását vagy a céltartalék képzést, illetve felszabadítást a perösszeg és a pernyerési esélyek figyelembe vételével határozza meg a Bank.

- **A devizában denominált eszközök**, illetve a forintban denominált, de devizaként viselkedő eszközök és mérlegen kívüli tételek esetében az értékvesztést és visszairást, illetve az egyedi minősítés szerinti céltartalékokat devizában is nyilván tartja a Bank. Az ilyen eszközöknél, illetve mérlegen kívüli tételeknél a Bank különös óvatossággal jár el az értékelésnél, ha a várható megtérülés devizaneme és az eszköz, illetve mérlegen kívüli tétel devizaneme nem azonos.

- **Eszköz-eladásnál, vagy halasztott fizetéssel** eladott eszközök esetében a vevő által érvényesíthető visszkereseti jog miatt, a visszkereseti jog miatt fennálló függő kötelezettségre – legfeljebb az eladási ár mértékéig – céltartalékot képez a Bank. Ha a visszkereseti jog érvényesítéséről a vevő lemond, de az eszközértékesítéshez bármilyen Banki kockázatvállalás tartozik (halasztott fizetés stb.), akkor a Bank a kockázatvállalást megtettesítő eszköz értékelésénél mérlegeli az eladott eszköz megtérülésének valószínűségét és a fennálló Banki kockázatvállalásból fakadó veszteség valószínűségét és nagyságát. A Bank az eszköz értékelésénél az **óvatosság elvének** figyelembevételére nagy figyelmet fordít.

5. A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban

Kitettségi osztály	Hitelkockázat-mérséklés figyelembe vétele előtti összes kitettség értéke 2012.12.31-én		Hitelkockázat-mérséklés figyelembe vétele előtti átlag kitettség értéke (havi adatok alapján)	
	Bruttó	Nettó	Bruttó	Nettó
Központi kormányok és központi bankok	20 977	20 977	18 191	18 191
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	17	17	159	146
Közszektorbeli intézmények	13 517	13 517	17 500	17 500
Multilaterális fejlesztési bankok	0	0	0	0
Nemzetközi szervezetek	0	0	0	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	15 516	15 501	11 707	11 692
Vállalkozások	6 273	6 270	6 970	6 904
Lakosság	4 664	4 648	5 773	5 741
Ingatlannal fedezett követelések	17 086	16 694	15 113	14 758
Késedelmes tételek	4 174	2 707	3 225	2 083
Fedezett kötvények	0	0	13	13
Értékpapírosítási pozíció	0	0	0	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0	0	0	0
Egyéb tételek	6 463	5 971	6 439	6 085
Összesen	88 687	86 302	85 089	83 111

6. A kitettség földrajzi – országokénti megoszlása kitettségi osztályonként

A Banknak külföldi kitettsége

- 825 millió forint nyilvántartási értékben - a Csatorna Szigetekhez tartozó Jersey sziget - kibocsátóval, valamint
- 66 millió forint értékben a németországi Commerz Bank AG-vel szemben, mint hitelintézetekkel szembeni (nostro számla egyenleg)

kitettségek összegéből keletkezett.

A Bank fennmaradó kitettségét magyarországi ügyfelekkel, partnerekkel szembeni kitettségek alkották.

7. A kitettségek gazdasági ágazatbeli vagy ügyfél kategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként

2012.12.31	Összes kitettség (M Ft)
Központi kormányok és központi bankok, ebből	20 977
Központi kormánnyal szemben	12 043
Központi bankkal szemben	8934
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	17
Közszektorbeli intézmények	13 517
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások, ebből	14 690
Belföldi hitelintézetekkel szemben	14 609
Külföldi hitelintézetekkel szemben	66
Befektetési vállalkozással szemben	15
Vállalkozások	6 273
Vállalati kötvény, részvény	826
Ingtatlanügylek	3 361
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	866
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	455
Szakmai, tudományos ... tevékenység	765
Lakosság, ebből	4 664
<i>I. osztályú adósokkal szembeni kitettség</i>	2 015
<i>II. osztályú adósokkal szembeni kitettség</i>	68
<i>III. osztályú adósokkal szembeni kitettség</i>	362
<i>IV. osztályú adósokkal szembeni kitettség</i>	917
<i>V. osztályú adósokkal szembeni kitettség</i>	1201
<i>VI. osztályú adósokkal szembeni kitettség</i>	101
Ingtatlannal fedezett követelések, ebből	17 086
<i>I. osztályú adósokkal szembeni kitettség</i>	2 011
<i>II. osztályú adósokkal szembeni kitettség</i>	2 925
<i>III. osztályú adósokkal szembeni kitettség</i>	3 788

IV.osztályú adósokkal szembeni kitettség	3 114
V.osztályú adósokkal szembeni kitettség	2 906
VI.osztályú adósokkal szembeni kitettség	2 342
Késedelmes tételek, ebből	4 174
I. osztályú adósokkal szembeni kitettség	0
II.osztályú adósokkal szembeni kitettség	113
III.osztályú adósokkal szembeni kitettség	1 025
IV.osztályú adósokkal szembeni kitettség	845
V.osztályú adósokkal szembeni kitettség	564
VI.osztályú adósokkal szembeni kitettség	1 627
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	6 463
Összesen	88 687

8. A kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként:

2012.12.31	Éven belüli	Éven túli	Lejárat nélküli	Összes (M Ft)
Központi kormányok és központi bankok	12 175	8 802		20 977
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	17			17
Közszektorbeli intézmények		13 517		13 517
Multilaterális fejlesztési bankok				0
Nemzetközi szervezetek				0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	1 627	12 982		14 609
Vállalkozások	2 863	2 584	826	6 273
Lakosság	3 502	1 162		4 664
Ingatlannal fedezett követelések	421	16 665		17 086
Késedelmes tételek		4 174		4 174
Fedezett kötvények				0
Értékpapírosítási pozíció				0
Kollektív befektetési értékpapírok				0
Egyéb tételek	1 746		4 717	6 463

9. Késedelmes tétel és hitelminőség – romlást szenvedett kitettség

A késedelmes tételeinek értéke 4 174 M Ft volt, míg a hitelminőség – romlást szenvedett kitettség értéke 11 717 M Ft volt.

Késedelmes tételek gazdasági ágazatbeli megoszlás alapján	Kitettség érték (M Ft)
Építőipar	147
Feldolgozóipar	2
Ingtatlanügyek	1 875
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	288
Kereskedelem, gépjárműjavítás	332
Szakmai, tudományos tevékenység	27
Összesen	2 671

A fennmaradó 1 503 M Ft lakossági kitettségek okán keletkezett.

A hitelminőség romlást szenvedett kitettség (mérleg,- illetve mérlegen kívüli tétel) év végén a következőképp alakult:

Minősítési kategória	Bruttó könyv szerinti / nyilvántartási érték (millió forint)
Külön figyelendő	6 570
Átlag alatti	2 733
Kétes	1 532
Rossz	882
Összesen	11 717

Ügyfélszegmens szerinti megoszlás (millió forint):

Kategória	Külön figyelendő		Átlag alatti	
	Bruttó könyv szerinti / nyilvántartási érték	Nettó könyv szerinti / nyilvántartási érték	Bruttó könyv szerinti / nyilvántartási érték	Nettó könyv szerinti / nyilvántartási érték
Jogi személyiségű vállalkozásoknak nyújtott hitelek	4 957	4 807	1 677	1 479
Háztartásoknak nyújtott hitelek	1 527	1 507	1 056	864
Hitelek-egyéb	80	79	0	0
Minősítendő mérlegen kívüli tételek	6	6	0	0
Összesen	6 570	6 399	2 733	2 343

Kategória	Kétes		Rossz	
	Bruttó könyv szerinti / nyilvántartási érték	Nettó könyv szerinti / nyilvántartási érték	Bruttó könyv szerinti / nyilvántartási érték	Nettó könyv szerinti / nyilvántartási érték
Jogi személyiségű vállalkozásoknak nyújtott hitelek	815	534	627	141
Háztartásoknak nyújtott hitelek	717	392	255	30
Hitelek –belföld-egyéb	0	0	0	0
Minősítendő mérlegen kívüli tételek	0	0	0	0
Összesen	1 532	926	882	171

10. Elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeget

Értékvesztés alakulása:

2012 évi	Nyitó állomány	Elszámolt	Visszaírt	Záró állomány
Millió forint	1 973	1 079	667	2 385

Céltartalék alakulása:

2012 évi	Nyitó állomány	Képzett	Felhasznált	Záró állomány
Millió forint	20	1	8	13

11. Hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitétségek – az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve – földrajzi – legalább országokénti – megoszlás szerinti bontásban.

A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitétségek határon belüli ügyfelekkel szemben álltak fenn. Az elszámolt értékvesztésekkel illetve céltartalékokkal csökkentett állományt a 9-es pontban található táblázatok „Nettó könyv szerinti / nyilvántartási érték” cellái tartalmazzák.

12. Azon kitétségekkel kapcsolatosan, amelyek esetében hitelminőség-romlás következett be, az elszámolt értékvesztésre és a képzett céltartaléokra vonatkozó nyilvánosságra hozatalt a következő megbontás szerint teljesíti a Bank:

Szegmens	Értékvesztés és céltartalék nyitó állománya	Értékvesztés és céltartalék képzés tárgyévben összesen	Értékvesztés visszaírás, céltartalék felszabadítás tárgyévben összesen	Értékvesztés és céltartalék záró állománya
Hitelintézetek	0	0	0	0
Vállalkozók	1 089	563	537	1 115
Kisvállalkozók	0	0	0	0
Egyéni vállalkozók	0	0	0	0
Lakosság	684	463	385	762
Külföld	0	0	0	0
Egyéb	220	64	75	209

VII. Sztenderd módszer

A Bank a kockázattal súlyozott kitettség értékét a sztenderd módszerrel számítja.

A Bank által alkalmazott elismert külső hitelminősítő szervezet vagy exporthitel ügynökség neve:

- Moody's Investors Service,
- Standard & Poor's valamint a
- Fitch Ratings.

Több külső hitelminősítő általi minősítés esetén a Bank a 2. legjobb minősítést veszi figyelembe.

Sztenderd módszer: a külső hitelminősítő intézetek hitelkockázati minősítéseinek kockázati kategóriák szerinti súlyai ('mapping'):

Hosszú lejáratú „mapping”

Hitelminőségi besorolás	Fitch minősítés	Moody's minősítés	S&P minősítés	Vállalati	Intézményi (hitelintézetek és befektetési vállalkozások)			Központi kormányzati (Sovereign)
					Központi kormányzati minősítésen alapuló módszer	Hitelminősítés alapú módszer		3 hónapos vagy rövidebb lejáratú
						Lejárat > 3 hónap		
1	AAA to AA-	Aaa to Aa3	AAA to AA-	20%	20%	20%	20%	0%
2	A+ to A-	A1 to A3	A+ to A-	50%	50%	50%	20%	20%
3	BBB+ to BBB-	Baa1 to Baa3	BBB+ to BBB-	100%	100%	50%	20%	50%
4	BB+ to BB-	Ba1 to Ba3	BB+ to BB-	100%	100%	100%	50%	100%
5	B+ to B-	B1 to B3	B+ to B-	150%	100%	100%	50%	100%
6	CCC+ és alatta	Caa1 és alatta	CCC+ és alatta	150%	150%	150%	150%	150%

Rövid lejáratú „mapping”

Hitelminőségi besorolás	Fitch	Moody's	S&P	Kockázati súly
1	F1+, F1	P-1	A-1+, A-1	20%
2	F2	P-2	A-2	50%
3	F3	P-3	A-3	100%
4	F3 alatt	NP	B-1, B-2, B-3, C	150%
5				150%
6				150%

Exporthitel-ügynökség hitelminősítésének alkalmazása esetén alkalmazandó kockázati súlyok:

Hitelminősítési besorolás	0	1	2	3	4	5	6	7
Kockázati súly	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

A Bank az alábbi kitettségi osztályokon belül nem rendelkezik minden kitettségére vonatkozóan külső hitelminősítő által meghatározott minősítésekkel.

Központi kormányval és központi bankkal szembeni kitettség:

Jelen kitettségi osztályra vonatkozó hitelminősítés: 4.

Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség:

Jelen kitettségi osztályra – különböző partnerek lévén – különböző, de ugyanazon minősítő cég minősítéseit vette a Bank figyelembe.

A kitettségek kockázati súlyának meghatározásakor a Bank a Hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 196/2007.(VII.30.)Korm. rendelet vonatkozó előírásait alkalmazza.

A kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedési könyvi tételekre való alkalmazásának bemutatása:

A Bank az értékpapírok hitelminősítési besorolását az értékpapírra megadott külső hitelminősítők által megadott minősítések alapján végzi el. A besorolási kategóriát a fentebb meghatározott „mapping” illetve a Hkr. alapján határozza meg a Bank.

A kitettség értéke, valamint az egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelezési kockázat mérséklési módszerek alkalmazása utáni és a szavatoló tőkéből levont kitettség értéke.

Millió forint

Kitettségi osztály	Hitelkockázat-mérséklés figyelembe vétele előtti kitettség Bruttó	Hitelkockázat-mérséklés figyelembe vétele előtti kitettség Nettó	Kitettség értéke hitelezési kockázat mérséklési módszerek alkalmazása után
Központi kormányok és központi bankok	20 977	20 977	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	17	17	17
Közszektorbeli intézmények	13 517	13 517	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0	0	0
Nemzetközi szervezetek	0	0	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	15 516	15 501	1 192
Vállalkozások	6 273	6 270	3 799
Lakosság	4 664	4 648	1 862
Ingatlannal fedezett követelések	17 086	16 694	9 857
Késedelmes tételek	4 174	2 707	2 485
Fedezett kötvények	0	0	
Értékpapírosítási pozíció	0	0	
Kollektív befektetési értékpapírok	0	0	
Egyéb tételek	6 463	5 971	4 784
Összesen	88 687	86 302	23 995

Szavatoló tőkéből levont kitettség nem volt.

VIII. Belső minősítésen alapuló módszer

A Bank nem alkalmaz belső minősítésen alapuló módszert.

IX. Hitelezésikockázat-mérséklés

A Bank nem alkalmaz mérlegen belüli és kívüli nettósítást.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályokat, illetve az elismert biztosítékok főbb típusait jelen dokumentum „Kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei” (19. old.) című bekezdése tartalmazza.

A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriái a Hkr. 108.§.(1) bek. alapján, a Banknál 2012 év végén csak a Központi kormány által nyújtott kezesség került elfogadásra, mely a 4. hitelminősítési kategóriába tartozik.

A Bank hitelderivatíva partnerei év végén egy hitelintézet, valamint egy befektetési vállalkozás volt. Ezen partnerek - melyet a Bank a hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek közé sorolt – a 4. hitelminősítési kategóriába tartoznak.

A hitelezési kockázat mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információ.

A Bank biztosítékai között a garancia, a készfizető kezesség, az óvadék, az árbevétel engedélyezés és a zálogtárgy mértéke jelenleg alacsony. Az ingatlanon alapított zálogjog – a Bank üzleti stratégiájának és politikájának megfelelően – képviseli a fedezetek között a legmagasabb arányt.

A Bank fedezettípusok mértékének alakulását folyamatosan figyelemmel kíséri.

Olyan kitettség mely esetében a Bank készfizető kezességet vett figyelembe: 9 646 M Ft volt.

Az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által fedezett teljes kitétségi értéke a 2012. december 31.-i kitétségi osztályonként.

Kitétségi osztály	Nettó kitétség	Elismert hitelkockázati fedezettel bíró kitétség
Központi kormányok és központi bankok	20 977	20 977
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	17	-
Közszektorbeli intézmények	13 517	13 517
Multilaterális fejlesztési bankok	-	-
Nemzetközi szervezetek	-	-
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	15 501	13 329
Vállalkozások	6 270	1 819
Lakosság	4 648	1 912
Ingatlannal fedezett követelések	16 694	9 187
Késedelmes tételek	2 707	3 421
Fedezett kötvények	-	-
Értékpapírosítási pozíció	-	-
Kollektív befektetési értékpapírok	-	-
Egyéb tételek	5 971	-
Összesen	86 302	64 162

X. Kereskedési könyv

Választott számítási módszerek

A Bank 2009.01.01. óta vezet kereskedési könyvet.

A kereskedési könyv elemei „A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény” meghatározása szerint azok a pénzügyi eszközökből vagy áruból álló pozíciók, amelyeket a Bank kereskedési szándékkal vagy a kereskedési könyv elemeinek fedezése céljából tart.

A kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciókockázat minimális tőkekövetelménye év végén 59 M Ft volt.

Év végén a Bank tevékenységének egészében meglévő devizaárfolyam kockázat miatt felmerülő piaci kockázat tőkekövetelménye 22 M Ft volt.

A partnerkockázat miatt felmerülő tőkekövetelmény értéke: 66 M Ft volt

A Bank áruügyleteket nem köt, így az árukockázata nulla.

XI. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíció

A Hitelgarancia ZRt.-vel való együttműködés érdekében vált még a Bank jogelődje a ZRt részvényesévé. A mérlegben a részvény beszerzési értéken szerepel, amely megegyezik a névértékkel, mely 1 millió forint, mely kiettséget a Bank, mint a pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők részvényei mutatja ki.

A kereskedési szándék elhatárolásának szempontjai

Befektetési cél: olyan ügyletek bonyolítása, eszközök tartása, amelyek hosszú távú nyereségszerzésre, kamat, illetve osztalék és árfolyamnyereség realizálására irányulnak.

Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázatának jellege és értékelési elvei valamint a kockázatok mérésének gyakorisága

A Bank a kereskedési könyvön kívül betétek gyűjtésével, hitelek nyújtásával, kamatozó értékpapírok tartásával és adásvételével vállal kamatkockázatot.

A Bank számára az újraárazási kockázat képezi a kamatkockázat leggyakoribb forrását, de e mellett a hozamgörbe kockázat is hordoz kockázatot.

A Banki üzem sajátosságából eredő kamatkockázat abból származik, hogy a Bank mérlegének két oldalán a kamatszerkezet, (fix vagy változó kamatozás), illetve az átárazások, vagy átárazódások időpontja és mértéke eltér egymástól.

A kockázatkezelés célja az, hogy a kamatlábváltozások minél kevésbé legyenek negatív hatással a Bank kamateredményére, illetve üzleti értékére (tőkéjére).

A Bank a kölcsönök előtörlesztésével valamint a lejárat nélküli betétek állományával kapcsolatban azok historikus megfigyelése alapján nyert eredményt alkalmazva kalkulál.

Értékelési elv:

A felvállalható kamatlábkockázat maximális mértékére érzékenységi limitek kerülnek felállításra. A vonatkozó limiteket az Eszköz –Forrás Bizottság állapítja meg, és legalább évente felülvizsgálja.

A limittípusok meghatározásakor, illetve a limitek megállapításakor elsődleges szempont az arányosság elve. A limitrendszer összhangban áll a Bank sajátosságaival, a kamatláb kockázati kitettségeinek jellegével és nagyságrendjével.

A Bank betétgyűjtési és hitelezési tevékenysége során törekszik az átárazódási egyensúlyra, ezáltal a kamatláb kockázat mérséklésre azzal, hogy főleg változó kamatozást alkalmaz, ezért ezen tevékenysége kevésbé van kitéve a kamatkockázatnak és így nem indokolt a külön operatív jellegű limit felállítása.

Ezzel ellentétben a Bank kamatozó értékpapír portfóliójának kamatkockázati jellemzői – lényegében objektív okok miatt – messze állnak a betétek kamatkockázati jellemzőitől, ezért itt szükséges volt elkülönült, strukturált, egymás mellett létező limitrendszer kialakítása.

A felvállalható kamatkockázat maximális mértékére érzékenységi limitek kerülnek felállításra. A vonatkozó limiteket az Eszköz – Forrás Bizottság állapítja meg, és legalább évente felülvizsgálja.

A Bank limiteket alkalmaz:

- az állampapírok hátralévő átlagos futamidejének (duration) korlátozására illetve kamaterzékenységre vonatkozóan,
- vállalati/banki kötvények állományának, durationjének korlátozására illetve kamaterzékenységre vonatkozóan, valamint
- a teljes portfólió hátralévő átlagos futamidejére (duration) vonatkozóan.

A további értékelési elveket a következő pont tartalmazza.

A bevétel, az üzleti érték vagy a kamatkockázat kezelése során a hirtelen és váratlan kamatláb-változás hatásának mérésére alkalmazott mutató alakulása, devizanem szerinti bontásban

A Bank – a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság ajánlásával összhangban – a sztenderd kamatláb sokkot feltételező számítást (stressz tesztet) végez minden olyan devizanemre, amelyekben denominált, a nem-kereskedési könyvben nyilvántartott eszközeinek, forrásainak és mérlegen kívüli ügyleteinek összege meghaladja a mérlegfőösszeg 5 %-át.

A Bank ennek mérését az ún. duration gap elemzés módszertanával végzi. Ez azt jelenti, hogy a Bank – az arányosság elvét betartva – a kamatsokk eszközértékre gyakorolt hatását (változását) nem közvetlenül a jelenérték számítással számolja ki, hanem egy közelítő módszert alkalmaz.

A duration gap alapú módszer esetén a cél az üzleti érték (gazdasági érték) változásának becslése a kamatváltozások (kamatsokk) hatására, az eszközök és a források értékében bekövetkező változából levezetve.

A számítás alapját egy közelítő számítás jelenti a Bank üzleti értékének változására meghatározott nagyságú bázispontos párhuzamos (a hozamgörbe minden pontjára kiterjedő) kamat-elmozdulás esetén.

A Bank 200 bázispontos sokkolási mértéket alkalmaz, melyet a következőképp határoz meg

- G10-es ország devizájában lévő kitettség esetén +/- 200 bázispontos kamatsokk
- nem G10-es ország devizájában lévő kitettség esetén párhuzamos hozamgörbe eltolás, ahol az eltolás mértéke az 1. és a 99. percentilise a megfigyelt kamatlábváltozásoknak (minimum 5 éves adatsort és 1 éves (240 napos) tartási periódust tekintve).

Amennyiben nem G10-es ország devizája esetén a számított sokk értéke nem éri el a +200 vagy a -200 bázispontot, ott ezen értékek tekintendők irányadónak.

A számítás alapját a felügyeleti táblák közül a negyedévente kötelezően kitöltendő ún. kamat-kockázat elemzés, azaz az átárazódási kamatmérlegek jelentik.

A banki termékek egy része olyan beépített opciókkal rendelkezik, amelyek lehetővé teszik birtokosuk részére, hogy azt a szerződésben kikötött lejáratú időpont előtt felmondják (betétek lejáratú előtti felmondása, illetve hitelek előtörlesztése). A statikus jellegnek megfelelően a táblázat összeállításakor a Bank nem számol az ilyen termékek lejáratú állományainak átsorolásával, azok az eredeti lejáratú időpontjuk szerinti lejáratú kategóriában szerepelnek.

A 2012. december 31-re vonatkozó duration gap elemzés eredménye:

Állományok	Millió forint
HUF	128
EUR	822
CHF	(0,5)
GBP	65,5
USD	(0,9)

XII. Értékpapírosítás

A Bank a 2012-es üzleti évben nem végzett értékpapírosítással kapcsolatos tevékenységet.

XIII. Partnerkockázat kezelése (származtatott ügyletek esetében)

1. A hitelezési és kereskedési limitek partnerkockázat kezelési rendszeréhez történő illeszkedése.

Partnerkockázat a Pkr. 2.§ (1) bekezdés 21. pontja szerint: az ügyletben érintett partnernek az ügylet pénzáramlása végleges elszámolása előtti nem-teljesítésének kockázata.

A Banknál partnerkockázatot hordoznak a Hkr. 18. § -ában felsorolt származtatott ügyletek.

A Bank a Felügyelet által elismert hitelminősítők minősítési besorolásait alkalmazza, a multi-laterális fejlesztési bankkal, adott országgal, hitelintézettel és befektetési vállalkozással, kollektív befektetési értékpapírban fennálló illetve egyéb tételre vonatkozóan.

A Bank csak olyan partnerekkel lép üzleti kapcsolatba, akik rendelkeznek ilyen hitelminősítési besorolással.

Ezen külső hitelminősítő intézetek:

- Moody's Investors Service,
- Standard & Poor's valamint a
- Fitch Ratings.

2. Az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezettel kapcsolatos szabályzat partnerkockázatokhoz kapcsolódó főbb elvei.

A Bank partnerek esetében a Felügyelet által elismert külső hitelminősítőket és azok besorolásait alkalmazza.

A Bank a partnerkockázatot hordozó ügyletek minőségét folyamatosan figyelemmel kíséri, és a kitétségeket legalább negyedévente minősíti.

3. Rossz irányú kockázatok azonosítására, kezelésére vonatkozó eljárások

A kockázat megfelelő kezelése érdekében a Bank limitrendszerrel állított fel a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokkal szemben.

A potenciálisan problémás partnerek esetében a következő intézkedésekre kerülhet sor:

- további kitétség növelésének tilalma,
- a jelenlegi kitétség csökkentése,
- folyamatos monitoring tevékenység alkalmazása.

Eseti partnerminősítés, a minősítés felülvizsgálata

Eseti partnerminősítés készül, ha bármikor évközben a Bank tudomására jutott információk (pl. a minősítési szempontok között jelentős tényező változása, elismert külső hitelminősítő által kedvezőtlenebb kategóriába történő besorolása) alapján a partner gazdálkodásában jelentős romlás valószínűsíthető. Ebben az esetben a Banki kockázatkezelési Osztály az adott partner újraminősítését elvégzi, és leminősítés esetén megteszi a szükséges intézkedéseket (pl: kitétség csökkentésének kezdeményezése).

4. A partnerkockázat tekintetében a figyelembe vett hitelkockázati fedezet összege

A Bank – belső szabályzataiban foglaltak értelmében- a partner tranzakciókhoz kapcsolódóan – az ügyletek üzleti feltételein túlmenően – külön fedezeti követelményeket nem határoz meg.

5. A szerződéses nettósítás figyelembevételének hatását a tőkekövetelményre

A Bank 2012-ben nem alkalmazott szerződéses nettósítást.

6. A partnerkockázat meghatározására alkalmazott módszer

A Bank a partnerkockázatra vonatkozó tőkekövetelmény számítására a piaci árazás szerinti módszert alkalmazza.

7. A fedezeti célú hitelderivatívák szerződés kori névértéke és jelenlegi kitétség értéke kitétség – típus szerinti bontásban.

A Bank 2012.12.31-én a következő határidős ügyletekkel rendelkezett:
125,8 millió EUR/HUF határidős eladási pozíció, 0-12 hónap közötti futamidővel,

- 5,6 millió EUR/CHF határidős vételi pozíció, 2 hónapos futamidővel,
- 10,9 millió EUR/GBP határidős vételi pozíció, 3 és 12 hónapos futamidővel,
- 1 millió EUR/USD határidős eladási pozíció, 1 és 2 hónapos futamidővel.

A partner kockázatot hordozó kitétségek hitelintézetek és befektetési vállalkozásokkal szembeni kitétségek közé tartoznak. Ezen hitelderivatívák szerződés kori névértéke 143 M Euro, kitétség értéke 41 757 M Ft volt.

A Bank saját hitelportfóliójára nem alkalmaz hitelderivatíva ügyleteket, és nem alkalmaz α becslést sem.

XIV. Működési kockázat

A Bank a működési kockázatról szóló 200/2007.(VII.30.) Kormány Rendelet 3.§-ában meghatározott ún. Alapmutató módszer alapján képez tőkét a működési kockázatokra.

A Bank ezen mutatóval számított tőkeszükséglete az elmúlt években és 2012 év végén is – csakúgy, mint az előző években – lényegesen magasabb, mint a tényleges működési kockázati veszteségeinek összege.

Az Alapmutató módszere alapján számított működési kockázat tőkekövetelményének értéke a Bank 2009, 2010 és 2011 évi auditált adatai alapján, 2012 végén 446 213 100 Ft.